

Forord

Når du skal verve nye medlemmer er det viktig å være troverdig. Du skal overbevise en kollega om at medlemskap i Fagforbundet er viktig og riktig. At du vil din kollega vel, og at Fagforbundet er det beste alternativet for din kollega.

Møter du motstand i din argumentasjon, er det viktig å lytte, å bruke tid og ha respekt for andres synspunkter. Du vinner ingen ved å være selvgod, dømmende eller nedlatende. Fagforbundet skal være inkluderende, ikke ekskluderende, og er derfor avhengig av at du som tillitsvalgt opptre deretter.

Ofte møter du argumenter som er basert på myter og som er svært usaklige. Da skal du bruke så mye tålmodighet som trengs. Møter du kolleger som har holdninger og politiske oppfatninger som er helt motsatte av den ideologien fagbevegelsen er bygd på, er det ikke sikkert du skal bruke tid på vedkommende i det hele tatt.

Fagforbundets rammer er fastsatt i forbundets vedtekter, og politikken er samlet i prinsipp- og handlingsprogrammet. Videre får alle medlemmer Fagbladet og alle tillitsvalgte OSS tillitsvalgte. På www.fagforbundet.no kan du også finne mye informasjon på hovedsiden, seksjonssidene, ungdomssidene og tillitsvalgtsidene m.m.

Problemet er altså ikke for lite informasjon, men kanskje muligheten til å nyttiggjøre seg den når det virkelig gjelder. Derfor dette heftet, som tar utgangspunkt i noen argumenter som ofte brukes **mot** å bli med i Fagforbundet – og hva du kan si, slik at svaret blir:

Ja til Fagforbundet.

Permen er ment som et oppslagsverk for medlemmer, tillitsvalgte og ansatte. Vi vil ha tilbakemeldinger om hva dere synes om permen, om den fungerer i tråd med intensjonene og forslag til nye temaer som bør tas med. Send dine tilbakemeldinger til kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no

Bruksanvisning

Dette heftet er ment som en hjelp i vervearbeidet. Vi har forsøkt å samle faktaopplysninger og svar som du kan bruke i din argumentasjon.

Hva svarer du når:

- du møtes med feilaktige opplysninger om Fagforbundet?
- du møtes med kritiske spørsmål om vår politikk?
- de mener de klarer seg best på egenhånd?
- de mener det er for dyrt å være medlem?
- du møter påstanden om samrøre mellom Arbeidspartiet og LO?
- de mener det er for mye politikk i Fagforbundet?

Opplysningene har vi delt inn i alfabetisk rekkefølge, slik at du for eksempel må lete under K for å finne KONTINGENT, F for å finne FORSIKRINGER, P for å finne POLITISK SAMARBEID osv.

Fra A til Å

- [Adresser](#)
- [Arbeiderbevegelsen](#)
- [Arbeiderpartiet](#)
- [Arbeidsmiljø](#)
- [Boligpolitikk](#)
- [Bremsekloss](#)
- [Brosjyrer](#)
- [Deltid](#)
- [Dobbeltforsikret](#)
- [Elev- og studentmedlemskap](#)
- [Etter- og videreutdanning](#)
- [Fagbevegelsen er overflødig](#)
- [Fagbladet](#)
- [Fagbrev](#)
- [Fagforbundet Ungdom](#)
- [Fagligpolitisk samarbeid](#)
- [Fagopplæring](#)
- [Fattigdom](#)
- [Flerkulturelt samfunn](#)
- [Gode grunner til å organisere seg](#)
- [Gratispassasjerer](#)
- [Gruppeforsikring](#)
- [Gubber og gamle damer](#)
- [Historiske milepæler](#)
- [Hovedtariffavtalen](#)
- [IA-avtalen](#)
- [Ideologi](#)
- [Innboforsikring](#)
- [Innflytelse](#)
- [Internasjonal solidaritet](#)
- [Jobbmulighet](#)
- [Juridisk hjelp](#)
- [Karensdager](#)
- [Kollektiv hjem](#)
- [Konkurransetsetting](#)
- [Kontingent](#)
- [Kontingentpengene sløses bort](#)
- [Kostbart](#)
- [Kunde eller innbygger?](#)
- [Kurs og konferanser](#)
- [Kvalitet](#)
- [Kvalitetskommuner](#)
- [Langtidsutdannede](#)
- [Likestilling](#)

- [LO-favør](#)
- [Lærlinger](#)
- [Materiell](#)
- [Medlemsblad](#)
- [Midlertidige stilinger](#)
- [Minstelønn](#)
- [Mistillit til tillitsvalgt](#)
- [Modellkommuner](#)
- [Modellkommunemetodikken](#)
- [Norsk lov god nok](#)
- [Opplæring](#)
- [Organisasjonsfrihet](#)
- [Partssamarbeid](#)
- [Pensjon](#)
- [Politikk](#)
- [Privatisering](#)
- [Resultater å vise til](#)
- [Rødgrønn regjeringsplattform](#)
- [Sin egen lykkes smed](#)
- [Skremsepropaganda](#)
- [Sommerjobb](#)
- [Studenter](#)
- [Stønads-kassa](#)
- [Sykefravær](#)
- [Sykefravær I kvalitetskommunene](#)
- [Tariffavtale](#)
- [Tariffoppgjøret](#)
- [Tidsmangel](#)
- [Tillitsvalgte](#)
- [Uorganiserte får samme rettigheter](#)
- [Utdanning](#)
- [Utdanningsstipend](#)
- [Verdisyn](#)
- [Yrkesfaglig tilbud](#)
- [Yrkestilhørighet](#)

Bakgrunnsstoff

- [Fagbladet](#)
- [Forsikring](#)
- [Historikk](#)
- [Kontingent](#)
- [LOs organisering](#)
- [Milepæler underveis](#)
- [Politisk innsats](#)

Adresser

Fagforbundet

Postadresse: Postboks 7003 St. Olavs plass, 0130 Oslo

Besøksadresse: Keyzers gate 15

Telefon: 23 06 40 00

E-post: post@fagforbundet.no

Hjemmeside: www.fagforbundet.no

LOfavor

Medlemstelefon: 815 32 600

E-post: post@lofavor.no

Hjemmeside: www.lofavor.no

Fagforbundets servicetelefon

815 00 040

Fagforbundets tillitsvalgtnett

www.fagforbundet.no/TVNett/

Arbeiderbevegelsen

Påstand: *Arbeiderbevegelsen er overflødig og tilhører fortiden.*

Vårt svar: Det er riktig at arbeiderbevegelsen i over hundre år har vært med å forme det samfunnet vi lever i. Dette har skjedd gjennom tre hovedlinjer; den faglige bevegelsen (fagforeningene), den politiske bevegelsen (arbeiderpartiet) og den kooperative bevegelsen (samvirke). Gjennom etterkrigstida har fagbevegelsen sikra innbyggernes og arbeidstakernes rettigheter i oppbygginga av landet. Dette har skjedd i et trepartssamarbeid mellom arbeidstakerorganisasjoner, arbeidsgiverorganisasjoner og offentlige myndigheter. Resultatet, den norske velferdsstaten, er basert på kompromisser mellom partene, der norsk fagbevegelses styrke har vært avgjørende. Dette har gitt oss den velferdsstaten vi kjenner i dag med gode velferdsordninger både i oppvekst, arbeid og som pensjonist. Dette er med på å sikre at Norge stadig utropes til et av verdens beste land å bo i, med relative små forskjeller blant folk. Men - en OECD undersøkelse fra 2008 viser at av alle OECD-landene er det i Norge at forskjellene øker raskest. Det er et faresignal vi ikke kan ignorere. Det er størst sjanse for å bli fattig hvis du er barn, ungdom eller enslig. Fag- og arbeiderbevegelsens arbeid er altså ikke overflødig - vi har stadig en kamp å kjempe.

Så ja, arbeiderbevegelsen hadde en viktig plass i fortida, men den er ikke overflødig og den har den har en helt sentral rolle i framtida.

I dag er det flere som støtter opp om den faglige delen enn noen gang tidligere. LO har snart 900 000 medlemmer som står sammen for å løse utfordringene vanlige arbeidere møter. Av dem er over 312 000 i Fagforbundet. En av de store utfordringene er et stadig sterkere press fra arbeidsgiverne på arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår. Det er kun gjennom en sterk og samlet fag- og arbeiderbevegelse dette presset kan temmes. Arbeidet videre må bygges på våre verdier som er omtanke, solidaritet og samhold i fellesskapet.

Arbeiderpartiet

se Fagligpolitisk samarbeid

Arbeidsmiljø

Påstand: *Det gjøres ikke nok for at jeg ikke skal slite meg ut på jobben*

Svar: Fagforbundet jobber for å bedre arbeidsmiljøet på arbeidsplassen. Noe av arbeidet er generelt for alle yrker og arbeidsplasser, mens andre er rettet mot yrker hvor det er særegenheter og ekstra store utfordringer (eks. "Bedre kjemi" i samarbeid med Arbeidstilsynet).

For at hverdagen skal være god er det viktig å tilrettelegge for gode fysiske og psykiske arbeidsforhold. Fagforbundet arbeider aktivt for å bedre arbeidsmiljøet innen alle av forbundets organisasjonsområder. Arbeidsmiljøkampanjer i samarbeid med Arbeidstilsynet rettet mot sykehus, sykehjem og hjemmetjenester er blant aktivitetene.

Arbeidsliv og psykisk helse er prioriterte områder. Dette har blant annet skjedd gjennom samarbeid med Rådet for psykisk helse, Mental Helse, AOF og HSH. Fagforbundet har gjennomført temasamlinger og informasjonskampanjer. Temahefter er laget.

Et yrke som har store arbeidsmiljøutfordringer er frisøryrket; både når det gjelder arbeidstid og bruk av kjemikalier.

Trusler og vold er en del av virkeligheten for mange. Fagforbundet har bidratt til opplæringsmateriell for å kunne forebygge og håndtere slike uønskede situasjoner. Mobbing og uønsket seksuell oppmerksomhet er områder som Fagforbundet prioriterer og med jevne mellomrom setter søkelyset på.

Arbeidsbelastninger oppstår også i forholdet til trygghet og forutsigbarhet i ansettelsesforholdet. Retten til en jobb å leve av står høyt opp på Fagforbundets prioriteringsliste. Fagforbundet ønsker ikke at medlemmene har små deltidsstillinger for dermed være avhengig av ekstravakter, vikariater, oppringninger for å kunne tjene nok til livets opphold. Trygghet i forhold til inntekt skaper en bedre hverdag.

Fra 1. januar 2010 skal alle arbeidstakere ha en bedriftshelsetjeneste. Fagforbundet jobber for at frisørene blir behandlet på lik linje med andre arbeidstakere.

Det er i alles interesse at ansattes kompetanse og arbeidskraft utnyttes så godt som mulig. Dette bidrar til at den enkelte ansatte får en mer meningsfull arbeidsdag og at arbeidsplassen og mottakere av tjenester for et bedre tilbud. Dette sammen med en tilstrekkelig bemanning gir en god arbeidsplass med mening. For Fagforbundet er "rett person på rett plass" et uttalt mål. Det samme er at alle skal ha rett til heltid.

Bremsekloss

Påstand: Fagforbundet er en bremsekloss i forhold til modernisering og fornyelse.

Svar: Dette er en myte. Fagforbundet vil ha omstillinger, men det skal være gode omstillinger, og de skal skje på ansattes premisser. Det er også en myte at offentlig sektor er så stivbeint og omstillingsfiendtlig. Omstillingstakten i privat sektor avtok noe fra 2003 til 2006, men økte faktisk i stat og kommunesektor.

Over en periode på 10 - 12 år har forbundet vært en pådriver for blant annet modellkommuneprosjektene i flere kommuner. Vi har utviklet en egen metodikk som bygger på et systematisk samarbeid mellom politisk ledelse, administrativ ledelse og fagforeningene. I denne perioden er metodikken utprøvd i ti kommuner med mange gode resultater.

Det er en effektiv og ubyråkratisk arbeidsmåte som inspirerer til godt samarbeid og involvering. Kvaliteten på tjenestene blir forbedret og kostnadene går ned. En viktig årsak til at kostnadene går ned er at sykefraværet reduseres fordi de ansatte har det bedre på jobben.

Et annet mål, som ikke skal underkommuniseres er at modellkommunene er en motstrategi til privatisering og konkurranseutsetting. Pilotsykehusene er en tilsvarende omstillingsprosess innen sykehussektoren.

Med inspirasjon fra modellkommunene ble Kvalitetskommuneprogrammet etablert i 2006. I alt 140 (i 2010) kommuner og bydeler er med i programmet. Det er særlig tjenestekvaliteten i oppvestsektoren og pleie- og omsorgssektoren som har fått oppmerksomhet, sammen med sykefravær. I kvalitetskommunene har sykefraværet gått ned med 1 prosent fra 2008 til 2009. I kommuner som ikke er med i programmet har sykefraværet økt med 2,6 prosent.

Du kan lese mer om modellkommuner og kvalitetskommuner på :
www.fagforbundet.no/omstilling og www.kvalitetskommuner.no.

Boligpolitikk

Påstand: *Boliger har ikke noe med politikk å gjøre. Det er den enkeltes ansvar å komme seg inn på boligmarkedet.*

Svar: Tilgang på bolig er et elementært behov for alle. Spørsmålet er for viktig til at markedet kan få styre dette. Ved boligbobler har vi jo sett at markedets usynlige hånd er utilstrekkelig.

Boligpolitikken er et viktig instrument i velferdspolitikken. Fra dereguleringsbølgen begynte på slutten av 1970-tallet, og fram til i dag har vi gått fra å ha en aktiv, ikke-kommersiell tilnærming til boligpolitikk, til å få et deregulerte boligmarked. Bolig har blitt til en hvilken som helst slags vare. Mangelen på en god boligpolitikk fører til et økende skille mellom de som må leie på et dyrt leiemarked og de som eier og på denne måten øker formue.

Over lang tid er offentlige virkemidler kraftig redusert, med dramatiske følger for mange over hele landet. Sosial boligpolitikk må innføres på nytt ved at det offentlige forvalter en del av boligmassen på bakgrunn av sosiale kriterier, gjennom sterkere statlig styring og økte tilskuddsordninger for bygging av ikke-kommersielle boliger. Husbanken må gjenreises som et statlig virkemiddel for sterkere styring. Ordningen med boligsparing for ungdom (BSU) må utvides.

Brosjyrer

se Materiell

Oversikt over materiell finner du på tillitsvalgtnettet www.fagforbundet.no/tvnett/ og kan bestilles gratis på posten i Fagforbundet.

Deltid/heltid

Påstand: Om folk (kvinner) velger å arbeide deltid, og ønsker å bruke mer tid i hjemmet må det være deres sak!

Svar: Fagforbundet arbeider for rett til heltid og slutt på ufrivillig deltid. Selv om det er mange som ønsker å jobbe deltid, så har de fleste et ønske om en større stillingsprosent. 270 000 norske kvinner arbeider ikke full tid. De har faktisk mindre enn 70 prosent stilling.

Typiske deltidsyrker er omsorgsyrker, som har overvekt av kvinner. Det vil si mange løft, høy belastning og høyt sykefravær. Små stillingsprosenter fører til mindre og mer uforutsigbar fritid. Lav stillingsprosent fører ikke nødvendigvis til lite arbeid. Arbeidstakere føler seg nødt til å ta vaktene som dukker opp, på grunn av at de ikke kan vite hvor mye de får jobbe neste uke eller måned. Ofte betyr dette mye kvelds- og helgejobbing på kort varsel.

Men, vi ser at det er fint mulig å for eksempel organisere turnusarbeid i helsesektoren på en bedre måte. Resultatet av mange heltidsprosjekter viser samme tendens: sykefraværet går ned, de ansatte opplever hverdagen som mer positiv og forutsigbar og utgiftene til vikarer går ned. I tillegg blir kvaliteten på tjenestene bedre. Rett til heltid er også viktig fordi det vil være med på å likestille menn og kvinner.

Altså: Alle som ønsker full stilling må få det. Ufrivillig deltid må avskaffes. Det er fortsatt viktig å iverksette prøveprosjekter med ulike typer arbeidstidsorganisering for å skaffe kunnskap og erfaringer.

Dobbelforsikret

Påstand: *Jeg har allerede forsikringer og ønsker ikke å bli dobbelforsikret med medlemskap i Fagforbundet.*

Svar: .Innboforsikringen kollektiv hjem er en svært god forsikring (se Kollektiv hjem for vilkår). Er det flere enn to personer i husstanden som har forsikringen, bortfaller egenandelen. Dersom du ikke har helt spesielle forsikringsbehov på grunn av dyre forsikringsobjekter, vil Kollektiv Hjemforsikringen dekke deg fullt ut, og du kan kvitte deg med den forsikringen du allerede har.

Dermed oppstår ingen dobbelforsikring, og du sparer masse penger. Er det flere enn to personer i husstanden som har Kollektiv Hjemforsikringen, bortfaller egenandelen.

Elev- og studentmedlemskap

Hva kan Fagforbundet / LO tilby elever og studenter?

Som student eller skoleelev kan du bli medlem i Fagforbundet. Som student betaler du 250 kroner hvert semester, mens som elev under 20 er medlemskapet gratis. Dette dekker LO-favør Kollektiv hjemforsikring, som betyr at hvis man skulle bli frastjålet laptopen på skolen, vil dette mest sannsynlig bli dekket av forsikringen.

Mange studenter jobber ved siden av studiene. En av genistrekene ved studentmedlemskapet er tryggheten som følger med, nesten uansett hvilken arbeidsplass du jobber på vil LO kunne hjelpe deg hvis det skulle oppstå problemer.

Medlemskapet gir deg også

- Tilbud om jobbsøkerkurs og andre kurs som LO eller Fagforbundet arrangerer
- Fordeler i LO-favør - www.lofavor.no
- Medlemsbladene
 - Fagbladet
 - Ujoli
- Muligheten til å engasjere seg gjennom student- og elevforumet i ditt fylke

Som student- eller elevmedlem får du både i pose og sekk. Fordi du er organisert i det forbundet som utdanningen din peker mot, får du kjennskap til ditt framtidig arbeidsmiljø. Du vil få muligheten til å holde deg faglig oppdatert gjennom kurs. Du har også mulighet til å engasjere deg gjennom vårt student- og elevforum, her har du mulighet til å påvirke hvordan Fagforbundet skal jobbe opp mot studenter. Bli aktiv ta et valg.

Fagforbundet ungdom kjemper for deg som studerer. Vi ønsker å gjøre noe med boligsituasjonen, det må bygges flere studentboliger. Vi ønsker også at begrepet heltidsstudenten skal bli en realitet. Bli aktiv ta et valg.

Etter- og videreutdanning

Det er mange slags EVU-tilbud, hvem kan hjelpe meg til å finne det jeg trenger?

Det er viktig å få kompetanseheving i jobben. Arbeidsgiver har ansvar for at alle arbeidstakerene får like muligheter til å utvikle seg i jobben.

Det finnes mange tilbydere av kurs og konferanser. Fagforbundets egen Kommunal Kompetanse gir mange gode yrkesfaglige kurs.

Se tilbudene her: www.kkomp.no

Fagforbundet arrangerer kurs og konferanser for medlemmene sine både nasjonalt og lokalt. De ulike seksjonene i fylketskretsen /fagforeninga har kurs for en rekke forskjellige yrkesgrupper. Ta kontakt med din egen fagforening for mer informasjon.

Fagforbundet skolerer tillitsvalgte og målet er å få egne kompetansetillitsvalgte.

Fagbevegelsen er overflødig

***Påstand:** Vi har det så bra i Norge at vi ikke trenger fagbevegelsen lenger.*

Svar: Fagforbundet tror at ingen kamper er vunnet for godt. Med omtanke, samhold og solidaritet vil vi være en offensive arbeidstakerorganisasjon som arbeider for å videreutvikle og trygge velferdsstaten.

Fagforbundet mener at vi fortsatt må arbeide for:

- **Arbeid til alle:** Arbeid er en grunnleggende menneskerett og en forutsetning for den enkeltes velferd, frihet og muligheter til utfoldelse.
- **Rettferdige lønns- og arbeidsvilkår:** Individuelle rettigheter vernes og styrkes best gjennom kollektive, sentrale tariffavtaler. Lønnspolitikk skal bygge på prinsippet om lik lønn for arbeid av lik verdi.
- **Livslang læring og yrkesfaglig utvikling:** Alle mennesker må gis mulighet til læring og utvikling gjennom hele livet. Livslang læring øker livskvaliteten for enkeltmennesket, og sikrer behovet for kvalifisert arbeidskraft i takt med endringene i samfunnet.
- **Sterke faglige rettigheter:** Opparbeidede og framforhandlede rettigheter er basis for fagbevegelsens arbeid. De mest grunnleggende av disse rettighetene er organisasjonsretten, forhandlingsretten og streikeretten.
- **Likestilling:** Likestilling er et gjennomgående prinsipp som sikrer kvinner og menn like muligheter til å ivareta seg selv, karriere og familieliv. Målsettingen er å sikre alle like muligheter til et godt arbeidsliv. Dette innebærer rett til hel stilling, en lønn å leve av og en verdig pensjonisttilværelse.
- **Internasjonal solidaritet:** Et solidarisk samfunn, nasjonalt og internasjonalt, hindrer undertrykking, utbytting og nød.
- **Gode offentlige tjenester:** Velferdsstaten er basert på prinsippet om å yte etter evne og få etter behov. En sterk offentlig sektor er en garanti for en velferdsstat med rettferdig fordeling, like muligheter, økonomisk og sosial trygghet og demokrati for innbyggerne. Offentlige tjenester er en viktig del av samfunnets infrastruktur, og skal eies og drives av det offentlige.
- **Levende miljø:** Livsgrunnlaget for nåværende og framtidige generasjoner sikres ved at vi tar vare på naturressursene og reduserer forurensningen. En aktiv miljøpolitikk er en forutsetning for god helse og livskvalitet.

Fra Prinsipp- og handlingsprogrammet

Fagbladet

Spørsmål: *Hva er Fagbladet, og hvilken nytte har jeg av det?*

Svar: Fagbladet og bladets nettsted er et samlende organ for medlemmene i Fagforbundet. I tillegg henvender det seg til politikere, statlig og kommunal forvaltning, offentlige institusjoner og ansatte i offentlig tjenesteyting og service. Bladet bringer nyheter, debatt, kommentarer, reportasjer om samfunnspolitikk og yrkesfaglige artikler.

Alle medlemmer får Fagforbundets medlemsblad Fagbladet elleve ganger i året. Det kommer i fire forskjellige utgaver, ett for hver seksjon. I novemberutgaven følger forbundets almanakk med. Fagbladet utgir også fire yrkesfaglige temahefter årlig. Fagbladet er på nett, og oppdaterer sine sider jevnlig <http://www.fagbladet.no>

Les mer om Fagbladet under Bakgrunnsstoff nederst.

Fagbrev

Påstand: Forbundet jobber ikke for å etablere nye fag

Svar: Fagforbundet har i over tretti år jobbet for å få etablert nye fag under opplæringsloven.

Det første faget forbundet fikk gjennomslag for var institusjonskøkk. Siden har det blitt renholdsoperatør, omsorgsarbeider og barne- og ungdomsarbeider.

Nå arbeider forbundet med å få etablert følgende fag byggdrifter (vaktmester), vann og avløp, og trafikkbetjener.

Det er viktig å vite at å få etablert et nytt fag tar lang tid. Alle tariffparter må være enig om behovet og innholdet i faget. Og til slutt er det de offentlige myndighetene som endelig godkjenner det enkelte fag.

Vil du vite mer ta kontakt med din seksjon på www.fagforbundet.no

Fagforbundet Ungdom

Påstand: *Fagforbundet er ikke for de unge*

Svar: Per 2010 er 31 000 av Fagforbundets medlemmer er under 30 år. Fagforbundet har tatt valget om at ungdommen er framtida og derfor gir ungdom både makt og innflytelse i Norges største arbeidstakerorganisasjon. Ungdom velger sine egne tillitsvalgte på alle nivåer i Fagforbundet. Det betyr at vi har ungdomstillitsvalgte i fagforeninger, fylkesstyret, forbundsstyret og landsstyret.

Fagforbundet ungdom skal:

Arbeide for at arbeidsmiljø for elever og studenter tas på alvor. Psykisk og fysisk arbeidsmiljø i skole og på studiested er like viktig som i arbeidslivet

Arbeide for en billigere og statlig finansiert tannhelsetjeneste

Arbeide for at alle unge skal ha lik rett til arbeid, både reelt og formelt

Se www.fagforbundet.no/ungdom for mer informasjon

Fagligpolitisk samarbeid

Påstand: *Jeg vil ikke være fagorganisert i LO fordi jeg ikke er enig i Arbeiderpartiets politikk.*

Vårt svar: Dette blir ofte brukt som et argument mot å melde seg inn i Fagforbundet. Våre motstandere bruker mye tid og krefter på å svartmale vårt forhold til Arbeiderpartiet, og mange medlemmer er ikke bekvemme med å bli knyttet til bare ett politisk parti.

Sannheten er: Ja, vi har et samarbeid med AP, og nei, det er ikke det eneste partiet vi samarbeider med. Den skriftlige avtalen Fagforbundet har med Arbeiderpartiet skal sikre oss innflytelse i kommuner, fylkesting, Stortinget og Regjeringen. En rekke avgjørelser som påvirker medlemmenes hverdag er ikke tariffspørsmål som forhandles mellom Fagforbundet og arbeidsgivermotpart. Skattepolitikken, pensjonsreformen, Arbeidslivsloven, trygde- og sosiallovgivningen og sykelønnsordningen er eksempler på hete politiske spørsmål som til syvende og sist avgjøres av Stortinget.

Partene i denne avtalen forteller ikke hverandre hva de skal mene og stemme; ingen har vetorett! Hovedpoenget er å snuke sammen, og orientere hverandre om saker av felles interesse. En annen side av avtalen er å stille krav til politikere som i utgangspunktet har samme verdigrunnlag som fagbevegelsen. Det finnes mange eksempler på at Fagforbundet også går imot Arbeiderpartiet, dersom politikken ikke samsvarer med forbundets politikk.

Et godt eksempel er sykehusreformen. I avtalen heter det blant annet: «Vi har respekt for at vi i enkeltsaker kan ende opp på forskjellige standpunkt.»

Fagforbundet samarbeider ikke bare med Arbeiderpartiet, og ved valget i 2003 utfordret vi alle politiske partier på et sekspunktsprogram:

- Vårt parti vil ikke sette velferdstjenester ut på anbud.
- Vårt parti vil gi kommunene økte inntekter.
- Vårt parti vil ha et planmessig samarbeid mellom innbyggere, ansatte, administrasjon og politikere for å gi bedre tjenester som alternativ til privatisering.
- Vårt parti vil slåss mot et hardere arbeidsliv og utstøting, og for et inkluderende arbeidsliv. Vi vil bevare arbeidstakerne rettigheter i dagens sykelønnsordning og forsvare pensjonsrettigheter til alle offentlig ansatte.
- Vårt parti vil at alle som ønsker det skal ha muligheten til å jobbe heltid. Vi vil sikre at heltidsarbeid blir en rettighet, og deltidsarbeid en mulighet.

- Vårt parti vil bekjempe arbeidsløsheten ved en aktiv kommunal og statlig næringspolitikk. Vi vil gjenopprette de økonomiske ytelsene til de arbeidsledige som ble kuttet i 2002.

Fire partier støttet kravene: RV, SV, Senterpartiet og Arbeiderpartiet. Fagforbundets holdning er at vi støtter dem som støtter oss, og derfor oppfordret vi medlemmer og andre å stemme på ett av disse partiene. På den måten sikrer vi velferdsstaten og opprettholder medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår.

Fagopplæring

Påstand: Fagforbundet gjør for lite for at kvinner skal kunne ta fagbrev

Vårt svar: Fagforbundet er en sterk pådriver for at kvinnedominerte yrkesgrupper i offentlig sektor skal få mulighet til å ta fagbrev. Vi er med å utformer læreplanene og er høringsinstans til det meste som skjer innen ditt fag. Det er altså ikke riktig at Fagforbundet gjør for lite for at kvinner skal kunne ta Fagbrev

Ønsker du å ta fagbrev, kan Fagforbundet til og med hjelpe deg med finansieringen.

Se utdanningsstipend.

Gode grunner til å organisere seg

Spørsmål: *Hvorfor skal folk i det hele tatt organisere seg?*

Vårt svar: Det er mange grunner til å være medlem i Fagforbundet. Sammen med andre står du sterkere enn alene. Ta en tynn grein og knekk den. Det går lett. Ta 20 greiner sammen og prøv det same – da møter du massiv motstand, og du skjønner bedre slagordet vårt: «Sterkere med – enn uten.»

- Fagforbundet er Norges største fagforbund med mer enn 310 000 medlemmer. Dette gir styrke og innflytelse.
- Fagforbundets hovedoppgave er å sikre medlemmene gode og trygge lønns- og arbeidsvilkår.
- Fagforbundet har et sterkt samfunnspolitisk engasjement, og er opptatt av å sikre innbyggerne i Norge gode, offentlige tjenester. Vi sier ja til omstilling, men nei til privatisering og konkurranseutsetting.
- Fagforbundet kjemper for likelønn, trygge arbeidsplasser og et inkluderende arbeidsliv.
- Fagforbundet hjelper deg der du er. og har nærmere 17 000 dyktige tillitsvalgte rundt om i hele landet.
- Fagforbundet kan gi juridisk hjelp ved konflikter av arbeidsrettslig art, selv om de fleste konflikter mellom arbeidsgiver og arbeidstaker løses av lokale tillitsvalgte.
- LOs juridiske avdeling yter tjenester til forbundet og forbundets medlemmer. Dessuten kan Fagforbundets egne forbundsadvokater gi juridisk hjelp i enkeltsaker.

Du finner mer informasjon på Fagforbundets tillitsvalgtnett.

Fattigdom

Påstand: *Fattigdomsbekjempelse er ikke fagbevegelsens arbeid? Dette er noe myndighetene må ta seg av!*

Svar: Ja, det er noe myndighetene må ta seg av, men vi kan legge press og vise solidaritet. Vi har styrken til å presse på for de som er svakest.

At ingen skal være fattige i Norge er den viktigste politiske saken Fagforbundet jobber med. Hele åtti prosent av medlemmene våre svarte dette i medlemsundersøkelsen i 2009. Vi skal være stolte over medlemmenes solidaritet og samfunnsansvar.

For at menneskeverd og den enkeltes integritet skal bli ivaretatt på en fullverdig måte og for å bekjempe fattigdommen, må det innføres nasjonale minstestandarder på sentrale velferdsordninger. Sosialstøtten må økes slik at den gir mulighet til et anstendig liv. Trygge velferdsløsninger bidrar ikke bare til rettferdig fordeling, men forebygger og demper sosiale problemer, kriminalitet, vold og konflikter.

Fagforbundet skal arbeide for å bekjempe fattigdomsutviklingen og forsvare retten til et verdig liv og anstendige levevilkår.

Flerkulturelt samfunn

Påstand: *Jeg synes det norske samfunnet er flerkulturelt nok som det er...*

Vårt svar: Det flerkulturelle samfunnet er en global realitet. Norge er et flerkulturelt samfunn og det er en verdi som vi skal utnytte på best mulig måte. Vi ønsker oss et samfunn der det er plass til alle og alle innbyggerne har like stor rett til velferdsgodene.

Innvandrere fra land utenfor Europa og Nord - Amerika har store problemer med å komme inn på arbeidsmarkedet, og dette taper alle på. Disse har klart dårligere levekår enn resten av befolkningen. Andelen som arbeider er lavere, andelen arbeidsledige er høyere og flere må livnære seg på sosialhjelp.

Dette får stor betydning for bosettingsmønstre i de større byene. Opplevelsen av å være utestengt fra arbeidslivet og samfunnslivet fører i mange tilfeller til sosiale og helsemessige problemer. Dette er en utvikling som åpenbart er negativ for den enkelte, men også for samfunnet generelt.

Alle har samme rett til deltakelse i samfunnet. Et flerkulturelt samfunn krever et sterkt vern mot diskriminering for å hindre utestengelse og ulikebehandling på grunn av kjønn, etnisk opprinnelse og minoritetsbakgrunn, tro, funksjonshemming og seksuell orientering.

Fagforbundet arbeider mot alle former for diskriminering og mener det er en felles oppgave å bekjempe fordommer, undertrykking og rasisme. Holdningsskapende arbeid, tilrettelegging og lovforbud mot diskriminering er viktige virkemidler for økt inkludering.

Gratispassasjer

se også *Organisasjonsfrihet*

Spørsmål: *Hvorfor er dere imot organisasjonsfrihet og vil at absolutt alle skal organisere seg?*

Svar: Vi er ikke motstandere av organisasjonsfrihet. Hvis du ikke vil organisere deg, er det greit. Det er din rett. Men du blir da gratispassasjer. Det betyr at du nyter godt av alle de goder som er et resultat av fagbevegelsens kamper og forsakelser, både i fortid, nåtid og framtid. Dette kommer du gratis til. Du betaler ikke kontingent. Er det rettferdig? Er det solidarisk? Vi synes ikke det!

Det burde ikke være vanskelig å forstå hvorfor vi ikke er særlig begeistret for dette. Vi har lagt ned mye tid, mye arbeid og mange penger på sikre medlemmene gode og trygge lønns- og arbeidsvilkår, og så er det noen som nyter godt av dette, uten å yte sitt.

Gruppeforsikring

Gruppeforsikringen er en frivillig forsikringsordning som tilbys medlemmene i Fagforbundet. Forsikringen koster kr 283,- pr. måned. Beløpet trekkes ikke på lønn, men betales av det enkelte medlemmet. Gruppeforsikringene består av tre produkter: Ulykkesdekning for hele familien (barn dekkes inntil fylte 20 år). Dødsforsikring på kun medlemmet. Uføreforsikring som også kun gjelder for medlemmet.

Ved å gå inn på www.fagforbundet.no vil du finne hvilke summer som gjelder for de tre dekningene. Gruppeforsikringen er uansett en rimelig forsikring i forhold til hva du må betale til et annet forsikringsselskap for å få et tilbud med lik dekning.

Gubber og gamle damer

Påstand: Fagforbundet og hele fagbevegelsen er gammeldags og består av gamle gubber og damer.

Svar: Fagbevegelsen er like viktig i dag som for hundre år siden, vi kjemper for dine og mine rettigheter og sosiale ulikheter. Ingen av våre rettigheter står skrevet i stein.

Fagforbundet satser på ungdommen og har ungdomstillitsvalgte i alle fagforeninger, fylkesorganisasjoner og i sitt høyeste bestemmende organ (landsstyret og forbundsstyret). Nettopp fordi at ikke denne påstanden skal bli korrekt nå vi lytte til ny stemmer og se nye løsninger. Ungdom er viktig.

Historiske milepæler

Spørsmål: Dere viser til at fagbevegelsen har kjempet og vunnet mange kamper gjennom historien. Har du noen eksempler på dette?

Vårt svar: Eksemplene er mange. Vi kan nevne:

- **1909:** Første lov om syketrygd
- **1919:** Stortinget vedtar åtte timers arbeidsdag og én ukes ferie med lønn
- **1935:** Den første Hovedavtalen mellom LO og arbeidsgiverne underskrives
- **1947:** Lovfesting av tre ukers ferie med lønn
- **1957:** Avtale om dagpenger under sykdom
- **1967:** Innføring av kollektiv hjemforsikring
- **1977:** Stortinget vedtar ny og utvidet arbeidsmiljølov
- **1978:** Full lønn under sykdom. Lov om likestilling mellom kjønnene
- **1996:** Avtalefestet pensjon (AFP) fra 62 år
- **2000:** Lengre avtalefestet ferie: To dager i 2001 og to dager i 2002 – til sammen fem ukers ferie

Det er klart at mye av dette er blitt felleseie. Men det er ikke minst takket være fagbevegelsens innsats.

Les mer om historiske milepæler under kapitlet Bakgrunnsstoff

Hovedtariffavtalen

Påstand: *Hvorfor skal jeg være organisert når jeg får det samme som mine kollegaer?*

Vårt svar: Se gratispassasjer og tariffavtale.

IA-avtalen

IA-avtalen fra 2001 er vedtatt videreført og slår utvetydig fast at sykelønnsordningen ikke skal røres. Målet med avtalen er redusert sykefravær, økt inkludering og lenger yrkesaktivitet.

Målet om å redusere sykefraværet med 20 prosent i forhold til første kvartal 2001 opprettholdes. Det innebærer at sykefraværet på nasjonalt nivå ikke skal overstige 5,6 prosent. Sykefraværet har vært relativt stabilt siden 2001, les mer under argumentasjon om sykelønnsordningen.

Norges innbyggere vil jobbe, men arbeidet må tilrettelegges når det er behov for det. På slutten av 2008 var det 92.000 funksjonshemmede som ønsket arbeid. 46.000 funksjonshemmede opplyste i tillegg at de kunne jobbe, eller jobbe mer, ved bedre tilrettelegging av arbeidssituasjonen.

Virkemidlene som gav resultat i forrige periode er videreført og styrket, og de forskjellige partenes ansvar er tydeliggjort for å oppnå enda bedre resultat i denne perioden.

Fagforbundet mener at et godt arbeidsmiljø er den viktigste faktoren for å forebygge sykefravær og arbeidet med IA-avtalen er sentralt.

Ideologi

Påstand: *Fagforbundet er for politisk for meg.*

Svar: Fagforbundets ideologi bygger på at medlemmene skal få det bedre på alle måter. Står du alene er det lite du kan endre, står vi sammen kan vi endre på mye. Dette er tanken bak Norges største arbeidstakerorganisasjon.

Se arbeiderbevegelsen.

Innboforsikring

Se kollektiv hjem.

Innflytelse

Påstand: Fagforbundet har ingen innflytelse på hva som skjer lokalt.

Svar: Fagforbundets innflytelse er betydelig både lokalt og sentralt. Vårt mål er at de ansatte som selv kjenner arbeidsprosessene, arbeidskulturen, samarbeidsrelasjonene og brukerne best, skal fortelle hva som er de gode endrings- og løsningsforslagene til å gjøre jobben og tjenestetilbudet bedre. Med dette utgangspunkt søker vi innflytelse både administrativt og politisk.

Se Kvalitetskommuner.

Internasjonal solidaritet

Spørsmål: *Hvorfor er dere opptatt av internasjonal solidaritet?*

Vårt svar: De fleste arbeidstakere har langt dårligere vilkår enn det vi har i Norge. Arbeidsgivere over hele verden setter faglige rettigheter under press. Norske arbeidsgivere bruker forholdene i utlandet som argument for å svekke rettighetene våre her hjemme.

Dette kommer til uttrykk gjennom trusler om utflagging, direkte sammenligning og samarbeid med arbeidsgivere i andre land. Fagbevegelsen trenger derfor å samarbeide med arbeidstakere utenfor Norge. Vi kan lære av hverandre og støtte hverandre i kampen for bedre forhold for arbeidstakerne i alle land.

Det internasjonale engasjementet er delt i to. Det ene er samarbeid med forbund for offentlig ansatte i andre land om arbeidstakerrettigheter, mot privatisering og andre politiske spørsmål.

Det andre er solidaritetsarbeid der vi hjelper forbund i fattigere deler av verden med å bygge opp organisasjonene sine og drive opplæring av tillitsvalgte. Sistnevnte arbeid får støtte gjennom Fagforbundets Solidaritetsfond. Til en hver tid har fylkene og fagforeninger til sammen 10-15 prosjekter gående, enten alene eller i samarbeid med for eksempel LO, NORAD og andre.

I samarbeid med SOS Barnebyer har vi bygget Fagforbundets barneby i Angola med lokalsamfunnsprogram, forsamlingshus, administrasjonsbygg, skole for 600 barn, barnehage for 100 barn og 12 familiehus for til sammen 120 barn. Barna flytter inn i løpet av våren 2010.

Hovedfinansieringen av Barnebyen, og nå driften av byen, kommer fra enkeltmedlemmer i mer enn 500 fagforeninger, ansatte og venner av forbundet som har tegnet seg for månedlige bidrag på 50, 100 eller 200 kroner. Resten kommer fra bruk av Fagforbundets solidaritetsbevis og bevilgninger fra fagforeninger. På denne måten klarer vi utgiftene for halve driften av barnebyen.

Vi har også prosjekter sammen med Norsk Folkehjelp. Folkehjelpa er fagbevegelsens humanitære organisasjon og har prosjekter i mer enn 30 land i verden. Sammen har vi flere prosjekter rettet mot palestinske ungdom og kvinner i Palestina og Libanon. Vi samarbeider også om et kvinnelige minerydderprosjekt i Laos.

Spørsmål: *Hvorfor skal vi ta stilling i Midt-Østen-konflikten?*

Vårt svar: Fagforbundet støtter seg til FNs resolusjoner (rundt 140 resolusjoner fra 1967 -2009) om at Israels okkupasjon av Vestbredden, Gazastripen og Øst-Jerusalem

fra 1967 til dags dato, er folkerettstridig. Det er en grunnleggende forskjell på maktforholdene mellom okkupant og okkupert. De som legger stor vekt på Israels rett til å forsvare seg mot palestinsk motstand, bidrar til å ta bort oppmerksomheten om at okkupasjonen er det grunnleggende problemet. Dette innebærer ikke at Fagforbundet støtter angrep på sivile mål. Vår solidaritet er med den palestinske sivilbefolkningen.

Jobbmulighet

Kan tillitsvalgte gi meg råd når jeg skal søke jobb?

En fast og forutsigbar jobb for alle er Fagforbundets mål. Vi bidrar til å få faste ansettelsesforhold og sånn at den enkelte skal kunne få full stilling. Fagforbundet arbeider aktivt for at det skal opprettes tilstrekkelig antall stillinger på alle nivåer innenfor de offentlige tjenesteområdene. Forbundet motarbeider aktivt privatisering, outsourcing eller annen type bedrift-/arbeidsplassorganisering som bidrar til dårligere ansettelsesvilkår. Fagforbundets politikk skaper grunnlag for trygge, faste og gode arbeidsplasser/stillinger.

Juridisk hjelp

Spørsmål: *Hva kan Fagforbundet gjøre hvis jeg trenger juridisk hjelp?*

Svar: De fleste konflikter mellom arbeidsgiver og arbeidstaker løses av lokale tillitsvalgte. I tillegg har Fagforbundet en rekke kvalifiserte fagfolk som kan hjelpe til i vanskelig saker av arbeidsrettslig karakter.

Dersom det ikke oppnås lokal enighet, kan de tillitsvalgte på vegne av medlemmet be om bistand/rådgivning fra kompetansesentrene. I enkelte saker kan det også være aktuelt at medlemmet får bistand fra advokatene i Fagforbundet eller LOs juridiske avdeling når det gjelder forskjellige juridiske spørsmål i tilknytning til arbeidsforholdet.

Dette kan gjelde spørsmål knyttet til oppsigelsesvern, lovligheten av midlertidige ansettelser, og fortrinnsrett til ny tilsetting. Videre kan det gjelde spørsmål om arbeidstid, overtidsgodtgjørelse og lønn. Medlemmene kan også få juridisk hjelp i yrkesskadesaker.

Karensdager

Påstand: *Hvorfor være organisert når vi allerede har gode vilkår som lønn under sykdom.*

Svar: Det er svært sterke krefter i samfunnet som mener at arbeidstakere skal vente både en eller flere dager før de får full lønn under sykdom. Dette kalles karensdager. Kampen for full lønn under sykdom og mot karensdager har vært den viktigste enkeltsaken for fagbevegelsen i forsvaret av sykelønnsordningen.

Kollektiv hjem

Påstand: Kollektiv hjem er ikke en fullverdig innboforsikring

Svar: LO-favør Kollektiv Hjemforsikring er en del av ditt medlemskap i Fagforbundet. Forsikringen dekker alle vanlige tap og skader på innbo og løsøre, men også typiske uhell. Er det flere enn to personer i husstanden som har forsikringen, bortfaller egenandelen.

Kollektiv hjem er en svært god forsikring, og annen innbo eller løsøreforsikring er bortkastede penger.

Konkurransenutsetting

Se privatisering

Kontingent

Spørsmål: *Hvor mye koster det å være medlem, og hva brukes kontingentpengene til?*

Svar: Alle medlemmer betaler 1,45% av lønna si i fagforeningskontingent. Maksbeløpet er kr 468. Vi har prosenkontingent, slik at dess mindre medlemmet tjener, dess mindre betaler de. Dette synes vi er en solidarisk ordning.

I tillegg kommer obligatoriske forsikringer:

Kollektiv hjem kr 62 (innbo- og løssøreforsikring). Fagforbundets stønadskasse kr 15. (Engangsutbetaling ved medlemmets død som tilsvarer 1/5G), OUO-fondet kr 21,- (inntektene i fondet disponeres bl.a. til utdanningssipend til elever som ta etter- og videreutdanning). Til sammen er fastbeløpet som blir lagt til prosentkontingenten kr 98,-.

Ved innmelding får alle medlemmer et tilbud om gruppeforsikring. Den dekker uførhet, ulykke og død. Det er anledning til å tilmelde seg denne ordningen uten legeerklæring. Forsikringen koster kr 283,- per måned, og det er anledning til å reservere seg mot den. Dersom man reserverer seg, og ønsker medlemskap senere, kreves det legeerklæring.

Studenter betaler 250 kroner i halvåret. Denne summen dekker innboforsikring. For skoleelever under 20 år, som går på videregående skole eller på folkehøgskole er medlemskapet gratis. Lærlinger har også gratis medlemskap

Fagforeningskontingent: Brukes til å drive Fagforbundet, med alle dens foreninger og lokalapparat.

Lokal kontingent: Lokale fagforeninger kan søke om å fastsette en ekstra lokal kontingent for å drive fagforeningen. Få av våre fagforeninger har gjort det.

Kollektiv Hjem/innboforsikring: En innbo- og løssøreforsikring, som du automatisk får når du melder deg inn i Fagforbundet (eller et annet LO forbund).

Stønadskassa: En forsikring som er ment som en økonomisk hjelp ved gravferd, knyttet til medlemmets død.

OUO-kontingent: Et utdannings- og opplæringsfond som skal være med på å sikre etter- og videreutdanning for våre medlemmer.

Les mer om kontingent under kapitlet Bakgrunnsstoff bakerst i permen.

Kontingentpengene sløses bort

se også *Kontingent*

Spørsmål: *Hvordan kan jeg vite at kontingentpengene ikke sløses bort?*

Svar: Medlemskontingenten som innbetales fordeles til ulike tiltak og nivå i organisasjonen. Her er en kort oversikt:

Område	Andel i %	Noen stikkord
Kontingent- og forsikringskostnader	38	Kollektive forsikringer og kontingenten til LO. Inkluderer også kontingent for opplæringstiltak
Fagforeninger	14	Lokalt arbeid
Fylkene	13	Arbeid i fylkene
Driftsoppgaver forbundet sentralt	11	I hovedsak personalkostnader
Seksjonenes oppgaver sentralt	10	Primært det yrkesfaglige arbeidet
Prioriterte satsingsområder sentralt	10	Prinsippprogram og særskilte satsingsområder
Kompetansesentrene	4	Blant annet juridisk bistand

Les mer om kontingent under kapitlet Bakgrunnsstoff

Kostbart

se også Kontingent

Påstand: Medlemskapet koster for mye.

Svar: Det er ikke dyrt å være medlem i Fagforbundet; medlemskapet koster deg bare ca én flaske brus om dagen. Da får du blant annet:

- en sterk organisasjon i ryggen
- et apparat med tillitsvalgte som kan hjelpe deg
- tariffavtaler som sikrer deg ordnede lønns- og arbeidsvilkår
- et forsvar for opparbeidede rettigheter
- innboforsikringen Kollektiv hjem
- Fagbladet med yrkesfaglig stoff for din yrkesgruppe
- juridisk hjelp
- tilbud om kurs og opplæring
- muligheter til yrkesfaglig stipend
- fradrag på selvangivelsen

Les mer om kontingent under Bakgrunnsstoff bakerst i permen.

Kunde eller innbygger?

Påstand: Kommunene gir bedre service ved å se på innbyggerne som kunder.

Svar: Ved å se på innbyggerne som kunder ser man bort fra at innbyggeren har bestemte rettigheter overfor kommunen. Disse rettighetene er dels lovfestet eller fastsatt i kommunale vedtak. En kunde får kun de tjenestene vedkommende er i stand til å betale for, ikke de tjenestene kunden har rett på eller behov for. Ved å legge kundebegrepet til grunn for utforming av tjenesteytingen, fraskriver kommunen seg ansvar overfor innbyggerne sine.

Kurs og konferanser

Fagforbundet arrangerer ingenting jeg kan ha nytte av i jobben min

Fagforbundet er organisert i fire seksjoner. Det er seksjonene som har ansvaret for at medlemmene får tilbud om yrkesfaglig utvikling og opplæring. Det kan dreie seg om reint yrkesfag, men også om for eksempel yrkesetikk eller andre sider ved yrket.

Som medlem av Fagforbundet vil du tilhøre en av disse fire seksjonene:

- Seksjon helse og sosial
- Seksjon kirke, kultur og oppvekst
- Seksjon kontor og administrasjon
- Seksjon samferdsel og teknisk

På vegne av Fagforbundet arrangerer seksjonene hundrevis av kurs, konferanser og andre opplæringstilbud i løpet av et år. Alle yrkesgrupper får tilbud som er mer eller mindre skreddersydd for faget.

Seksjonene finnes på lokalt foreningsnivå, på fylkesnivå og sentralt. Kurs, konferanser og andre tilbud utvikles og tilbys på alle tre nivåer. Ofte vil flere foreninger eller fylker i en region gå sammen om å tilby opplæring eller kursing.

Som medlem kan du påvirke hvilke kurs og konferanser fagforeningen/fylkekretnen skal arrangere.

Kvalitet

Påstand: Fagforbundet er bare opptatt av egne medlemmer, ikke av innholdet i tjenestene.

Svar: Forbundet er opptatt av kvaliteten på tjenestene. Derfor startet kampanjen Sammen for kvalitet 2004. Kvalitetsarbeidet skal:

- Vri debatten om offentlig sektor fra sparing og modernisering, til kvalitet og verdier.
- Påvirke utviklingen slik at offentlig sektor forblir det viktigste redskapet for en rettferdig fordeling.
- Gjenopprette tilliten til offentlig sektor som en garantist for trygghet og velferd for alle.

Etter at vi i 2005 fikk en rød-grønn regjering har det politiske landskapet endret seg. Den nye regjeringa satser på kommunene, og bevilget umiddelbart nye midler både til kommunene og sykehusene. Det var også et krav at pengene skulle brukes til å bedre tjenestene til befolkningen, særlig tiltak for å bedre kvaliteten på tjenestene til eldre og barn og ungdom.

Sammen for kvalitet kan nyttes i sammenheng med et eventuelt trepartssamarbeid om kvalitet i kommunesektoren. Gjennom kvalitetsarbeidet ble det skapt oppmerksomhet og ønske om å jobbe enda mer for offentlige tjenester av god kvalitet i egen organisasjon. Nå iverksettes nye og flere tiltak for kvalitetsarbeidet, både i kommunene og i andre virksomheter.

En ny dimensjon i forbindelse med kvalitetsarbeidet kom høsten 2006/våren 2007 med kvalitetskommuneprosjektet som er et trepartssamarbeid med departementet, KS og arbeidstakerorganisasjonene. Fagforbundet er i denne sammenhengen opptatt av medarbeiderinitiert omstilling.

Fagforeningenes rolle

For å lykkes er det avgjørende at fagforeningene driver kvalitetsarbeidet lokalt. Fagforbundet sentralt bidrar med opplæring og veiledning, hjelp og støtte til gjennomføringen. Målet er at den enkelte fagforening – det enkelte medlem skal være i direkte dialog med innbyggerne/ de som benytter seg av tjenestene og lokale politikere om deres felles utfordring; å skape tjenester som er gode for innbyggerne, og gode arbeidsplasser for arbeidstakerne som skal skape tjenestene. Dette kan gjøres på ulike måter, avhengig av situasjonen og behovene lokalt:

Egne «kvalitetsavtaler» mellom kommunene/arbeidsgivere og Fagforbundet, pluss evt andre fagorganisasjoner og frivillige organisasjoner kan være et tiltak.

Mer informasjon finne du på: www.fagforbundet.no

Kvalitetskommuner

Påstand: *Hva er en kvalitetskommune?*

Svar: En kvalitetskommune skal gi økt kvalitet og effektivitet gjennom en konstruktiv samhandling mellom de folkevalgte, lederne og de ansatte slik at innbyggeren merker en forbedring i tjenestetilbudet. Kvalitetskommuneprogrammet er nært beslektet med Fagforbundets modellkommunemetodikk som altså bygger på medarbeiderinitiert omstilling.

Dette betyr at det er du som er med å bestemmer hvordan det nye tjenestetilbudet skal være, både når det gjelder organiseringen og selve innholdet i tjenesten. I Kvalitetskommuneprogrammet er det med 140 kommuner og bydeler (i 2010) Les mer om kvalitetskommuner på www.kvalitetskommuner.no

Langtidsutdannede

Påstand: *Fagforbundet er ikke et profesjonsforbund så det passer ikke for meg*

Svar: Dette er nettopp grunnen til at Fagforbundet er en organisasjon for deg. Fagforbundet er et forbund som tar den enkelte yrkesutøver på alvor. Vi setter den enkelte inn i den helheten som arbeidslivet er. "Rett person på rett plass" og at den enkelte får bruke kompetansen sin og at den kommer til nytte er et mål for Fagforbundet.

I offentlig sektor har ca halvparten av de sysselsatte høyere utdanning og ca 17-18 prosent av disse arbeidstakerne er medlemmer i LO. Rundt 50 000 av Fagforbundets medlemmer har høyere utdanning.

Fagforbundet organiserer over 100 ulike yrkesgrupper, og selv om det finnes fellestrekk mellom flere av yrkene er arbeidet tilpasset de ulike yrkesgruppenes behov og arbeidsområder. Arbeidsplassen er nesten alltid tverrfaglig med ansatte med ulik bakgrunn og utdanning. Fagforbundet legger vekt på samarbeid og gjensidig respekt slik at alle får brukt sin kompetanse og finner sin plass innenfor helheten.

Fagforbundet ivaretar hele spennet av yrker innenfor kommunal og fylkeskommunal sektor, og er derfor i stand til å finne faglige løsninger på tvers av profesjonsgrensene.

Likestilling

Påstand: *Hvorfor skal Fagbevegelsen blande seg i dette? På arbeidsplassen har jo alle som er i samme jobb lik lønn?*

Vårt svar: Likestilling handler ikke bare om at en kvinnelig og mannlig ansatt i samme stilling skal ha samme lønn. Selvfølgelig skal de det. Men, det handler også om at kvinner i dag tjener 85 prosent per time av det menn tjener. 270 000 norske kvinner arbeider ikke fulltid, faktisk mindre enn 70 prosent stilling. Småbarnsmødre arbeider med deltid og småbarnsfedre arbeider mer overtid.

Det handler om at kvinner taper i arbeidslivet fordi de har svakere tilknytning enn menn og menn taper i familielivet fordi de har svakere tilknytning enn kvinner. Det handler om hvilket samfunn vi vil ha - et inkluderende og rettferdig samfunn.

Kvinnene har høyere sykefravær enn menn, uføretrygdes i større grad og utgjør flertallet av minstepensjonistene. Det fremste kjennetegnet ved det kjønnsdelte arbeidsmarkedet er deltid og ulik verdivurdering av manns- og kvinneyrker. I et likestilt samfunn er det en selvfølge at kvinners arbeid verdsettes på lik linje med menns - og selvfølgelig ei lønn og pensjonsopptjening man kan leve av.

Noen av de mange tiltak som Fagforbundet arbeider med er :

- At kvinner og menn likestilles ved at heltid blir en rettighet
- Å opprettholde og styrke likestillingsloven.
- At fedre / medforeldre opparbeider selvstendig rett til foreldrepenger.
- Å øke lengden på foreldrepermisjonen, en likere deling av foreldrepermisjonen og kvinners rettigheter ved svangerskap og fødsel.

Fagforbundet mener at alle har samme rett til deltakelse i samfunnet. Det krever et sterkt vern mot diskriminering, for å hindre utestengelse og ulikebehandling på grunn av kjønn, etnisk opprinnelse og minoritetsbakgrunn, tro, funksjonshemming og seksuell orientering. Holdningsskapende arbeid, tilrettelegging og lovforbud mot diskriminering er viktige virkemidler for økt inkludering og likestilling.

LO-favør

Spørsmål: *Hvilke fordeler får jeg gjennom LO-favør?*

Svar: Du får tilgang til forbundets eget fordelskonsept, LOfavør, gjennom medlemskapet. Det omfatter bank og forsikringsfordeler, samt en rekke andre goder. Alle de rundt 360 kontorene i SpareBank1-alliansen er beredt til å yte fullverdig service med LO-favørproduktene.

Fagforbundet kan tilby meget gode forsikringer til sine medlemmer. I Fagforbundets presentasjonsbrosjyre og på nettet kan du finne betingelser og priser. Alle medlemmer i Fagforbundet har Los Kollektiv Hjemforsikring som en del av medlemskapet i forbundet. Forsikringen er obligatorisk og koster 62 kroner per måned.

Opplysninger om denne og andre forsikringsordninger får du på nettsiden www.lofavor.no eller ved å ringe LO-favørs medlemstelefon 815 32 600.

Lærlinger

Spørsmål: *Hva kan Fagforbundet tilby meg som lærling?*

Svar: Trygghet og viten om at vis noe skjer på jobben så er du ikke alene. Lærlingmedlemskapet er gratis. Lærlingen kan også benytte seg av LO-favør kollektiv hjemforsikring det koster 250 kroner i halvåret. Som lærling blir du tilknyttet den lokale fagforeninga ved arbeidsstedet. Du har alle rettigheter, det vil si at du vil få hjelp av tillitsvalgte hvis det skulle oppstå vanskelige situasjoner eller hvis du bare lurer på noe. Du har også mulighet til å ta en aktiv rolle i fagforeninga gjennom ungdomsorganisering eller delt på faglige kurs.

Fagforbundet Ungdom jobber aktiv for å styrke dine rettigheter som lærling, blant annet oppimot kommuner slik at alle skal ha samme mulighet til å fullføre utdannelsen sin. Vi ønsker også lovfesting av lærlingplasser. Bli aktiv ta et valg.

Materiell

Materiell kan du laste ned selv fra tillitsvalgtnettet www.fagforbundet.no/tvnett/ og/eller du kan bestille gratis fra posten i Fagforbundet intern.postavd@fagforbundet.no eller Faxnr 23 06 41 10

Profileringsartikler som krus, gensere, ryggsekker, vester osv finner du i nettbutikken. Gå til www.fagforbundet.no

Medlemsblad

se Fagbladet

Midlertidige stillinger

Påstand: *Jeg arbeider kun i midlertidig stilling og trenger derfor ikke å være organisert.*

Svar: Undersøkelser viser at de som arbeider i midlertidige stillinger ofte kommer dårligst ut ved lokale lønnsoppgjør, ved formell og uformell opplæring på arbeidsplassen, er mer utsatt for problemer ved en arbeidskonflikt, og opparbeider færre pensjonspoeng mv. Mange sliter også med å få etablert seg på grunn av lite forutsigbar lønn som igjen gir deg vanskeligheter med å få lån til f.eks. bolig.

I aldersgruppen under 24 år er 32 prosent midlertidig ansatt. Andelen faller med økende alder. Et flertall er kvinner og arbeider i hotell- og restaurantbransjen eller sosial- og helsesektoren. Fagforbundet ønsker ordnede arbeidsforhold og er i mot bruk av midlertidige stillinger. Blir du medlem kan våre tillitsvalgte hjelpe deg med hvordan du kan gå fram for å eventuelt få fast stilling.

Minstelønn

Påstand: *Jeg får en helt OK lønn og har derfor ingen grunn til å organisere meg.*

Svar: Det finnes ingen lovbestemt minstelønn. Lønnsnivået avtales mellom organiserte arbeidstakere i en fagforening og arbeidsgiver i en tariffavtale. På den måten legger de som er organisert grunnlaget for en tariffavtale som gjelder for alle arbeidstakere.

Se gratispassasjer

Mistillit til tillitsvalgt

Spørsmål: *Hvordan kan jeg bli medlem når jeg ikke liker den tillitsvalgte?*

Svar: Ved å bli medlem får du muligheten til å velge en du liker. Dessuten er jo ikke prinsippet om fagforeningsmedlemskap avhengig av enkeltpersoner.

Modellkommuner

Påstand: *Hva er en modellkommune?*

Vårt svar: Modellkommuneforsøket ble introdusert av Norsk Kommuneforbund i 1997 for å vise at kommuner og ansatte er omstillingsdyktige og opptatt av både kvalitet og effektivitet. Dette er et alternativ til privatisering og et viktig virkemiddel for å ta i bruk de ansattes kreativitet og erfaringsbaserte kunnskap.

Denne verdien er i for liten grad ivaretatt, og det ligger en merverdi i å ta de ansatte mer på alvor. Dette gjelder både i planlegging, gjennomføring og evaluering av utviklingsarbeid. Per januar 2010 har det blitt gjennomført modellkommuneprosjekt i: Sørum, Steinkjer, Porsgrunn, Bydel Åsane i Bergen, Moss, Holmestrand, Øvre Eiker og Rana.

I Trondheim er det også gjennomført et samarbeidsprosjekt som bygger på de samme prinsippene, men som ikke ble kalt modellkommune.

Les mer om modellkommuner: www.fagforbundet.no/omstilling/modellkommune

Modellkommunemetodikken

Påstand: *Hva er modellkommunemetodikken?*

Vårt svar: Modellkommunemetodikken er en metode for kommunal omstilling og utvikling. Metoden bygger på et systematisk arbeid der følgende faktorer legges til grunn:

- Partssamarbeid mellom politisk ledelse, administrativ ledelse og fagforeningene. Dette samarbeidet bygger på gjensidig tillit og likeverdighet.
- Myndiggjøring av ansatte. Ved å gi de ansatte mulighet til å være med å påvirke utviklingen av egen arbeidsplass får man motiverte og trygge medarbeidere som gjør en bedre jobb, og som har det bedre på jobben.
- Innbyggerinvolvering. Å finne gode måter å involvere innbyggerne på er en viktig oppgave for metodikken
- Veiledning. Å arbeide etter denne metoden krever veiledning på ulike nivå. Det utdannes egne veiledere blant kommunens egne ansatte. Disse får både teoretisk og praktisk opplæring i å veilede.

Norsk lov god nok

Påstand: *Jeg er beskyttet av norsk lov; jeg trenger ikke fagbevegelsen.*

Svar: Du tar feil. Norsk lov har for eksempel ingen regler når det gjelder lønn. Med Fagforbundet i ryggen får du i hvert fall tariffestet minstelønn. Maksimal arbeidstid er ifølge norsk lov 9 timer hver dag og 40 timer i uka. Tariffavtalen sier 7,5 timer om dagen og 35,5 timer eller 37,5 timer i uka.

Ved overtid sier norsk lov at du skal ha 40 prosent tillegg i lønn. Tariffavtalen garanterer 50-100 prosent eller mer. Når det gjelder helge- og nattillegg, godtgjøring for høytid og helligdager, arbeidstøy og diverse ubekvemstillegg er det også stor forskjell på norsk lov og tariffavtalen. Det samme gjelder spørsmål om å ha innflytelse overfor bedriften, oppsigelse, ferie, pensjon, streik/lockout, rettigheter ved utdanning m.m. Den som sier at norsk lov er tilstrekkelig, snakker mot bedre vitende.

Opplæring

Spørsmål: *Hva kan Fagforbundet tilby meg hvis jeg ønsker å lære mer?*

Svar: Du kan videreutdanne deg gjennom Fagforbundets ulike kurs som medlemmene har tilgang til. Fagforbundet tilbyr organisatorisk skoleing, skoleing i lov- og avtaleverket og yrkesrettet videreutdanning og skoleing. Se også punkt om utdanningsstipend. I tillegg finner du mer informasjon på seksjonenes nettsider.

Organisasjonsfrihet

Spørsmål: *Hvilken betydning har det at vi har organisasjonsfrihet i Norge?*

Svar: At vi har organisasjonsfrihet i Norge, innebærer blant annet at alle har frihet til å organisere seg og frihet til å velge hvilke organisasjoner en vil tilhøre. Det er mange land i verden hvor det fortsatt ikke er organisasjonsfrihet. Der kan man bli fengslet for å tilhøre en fagforening.

LO er Norges største og mest innflytelsesrike lønnstakerorganisasjon. Rundt 850 000 medlemmer er organisert i fagforbund som er tilsluttet LO. Av de LO-organiserte er nær 45 prosent kvinner. I enkelte forbund er opptil 3/4 av medlemmene kvinner. LO er bygd opp med lokale grunnorganisasjoner, landsomfattende forbund og karteller:

Lokale grunnorganisasjoner:

På arbeidsplasser der det finnes LO-medlemmer, er det noen som tar seg av det faglige arbeidet og som er de organisertes talerør overfor arbeidsgiverne. Dette er de lokale tillitsvalgte, om lag 40 000. Alle LO-organiserte har rett til å velge sine egne tillitsvalgte og rett til å stille til valg. Fagbevegelsen i Norge er demokratisk oppbygd, med frie valg på alle plan, og i alle ledd.

Alle som er fagorganisert i Norge er med i en klubb, fagforening eller avdeling som ivaretar de fagorganisertes interesser lokalt. Foreningen kan bestå av medlemmer ved én arbeidsplass, og samtidig være klubb på arbeidsplassen, eller den kan ha medlemmer fra flere arbeidsplasser på samme sted. Det er om lag 2500 fagforeninger eller avdelinger i LO.

Les mer om LOs organisasjonsoppbygging under kapitlet Bakgrunnsstoff

Partssamarbeid

Påstand: *Hva er partssamarbeid?*

Svar: Partssamarbeid har lange tradisjoner i norsk arbeidsliv. Tradisjonelt har partssamarbeid, både i offentlig og privat sektor, vært et formalisert samarbeid mellom arbeidsgiver (ledelsen) og arbeidstakerne (tillitsvalgte). Det spesielle med modellkommunemetodikken er at dette partssamarbeidet i kommunene er et samarbeid mellom politikere, administrasjonen og tillitsvalgte.

Et annet kjennetegn ved dette samarbeidet er at man samarbeider om et helhetlig prosjekt over tid (tre år) og som har hele kommunen som sitt utviklingsområde. På mange måter representerer dette trepartssamarbeidet noe helt nytt innenfor kommunal sektor, og det utfordrer både partenes roller og oppgaver. Trepertssamarbeidet bygger på følgende:

- Likeverdighet mellom partene
- Enighet mellom partene
- Dialogpreget kommunikasjon
- Kollektivt ansvar

Pensjon

I den senere tid har tjenestepensjonsordningen vært under press og vi har vært vitne til at enkelte virksomheter har gått over til andre og dårligere pensjonsordninger. Dette har gjerne skjedd i forbindelse med fristilling eller privatisering av offentlig virksomhet. At kommunal tjenestepensjon er tariffestet har derfor vist seg å være et godt vern.

Kommunesektoren har en god pensjonsordning først og fremst på grunn av tjenestepensjonen og AFP. Offentlig tjenestepensjon er en såkalt bruttoordning som sikrer kompensasjon ved nedskjæringer i eller manglende opptjening i folketrygden.

Generelt om alderspensjon/ avtalefestet pensjon (AFP)

Ved tariffoppgjøret i 2009 ble det inngått avtale om offentlig tjenestepensjon og AFP i offentlig sektor. Dagens regler for offentlig tjenestepensjon og AFP i offentlig sektor skal i store trekk videreføres. En del spørsmål og konkretiseringer står likevel igjen. Det handler blant annet om endelige utforming av levealdersjustering og tilpasning til alderspensjonen i folketrygden. Dette er blant de spørsmål som kommer opp i tariffoppgjøret i 2010.

Det store flertallet av medlemmene i Fagforbundet har en tjenestepensjon som sikrer dem minst 66 % av lønnen etter at de har jobbet i 30 år. Har du jobbet mindre enn 30 år, får du en litt lavere pensjon og har du tjent opp pensjonsrettigheter i mer enn 30 år blir de beste 30 årene regnet med.

Her finner du kortfattet informasjon om alderspensjon og AFP/ avtalefestet pensjon. Denne informasjonen gjelder de aller fleste medlemmene i Fagforbundet. Enkelte grupper medlemmer i private virksomheter som f.eks. innen samferdsel eller ulike typer private institusjoner kan ha ordninger som avviker fra dette. Sjekk hva tariffavtalen din sier om pensjon.

Fleksibel pensjonsalder for de fleste

De fleste av Fagforbundets medlemmer kan velge når de vil gå av med alderspensjon mellom 62 og 70 år. Aldergrensen i arbeidslivet i Norge er 70 år, men alle kan gå av tidligere enn det dersom de ønsker det. Alle kan utpensjon fra de fyller 67 år. Da har de rett til både tjenestepensjon og folketrygd. Det er også mulig å gå av tidligere ved å benytte seg av AFP-reglene. En del grupper arbeidstakere i kommuner og helsevesen har også særaldersgrenser.

Avtalefestet pensjon (AFP)

Tariffavtalen i kommunal sektor innebærer at de fleste kan ta ut AFP fra de fyller 62 år. Fram til du fyller 65 år dekkes AFP av arbeidsgiver eller gjennom en utligningsordning. Fra du fyller 65 år dekkes den av KLP. Uansett er det KLP som utbetaler den AFP du har krav på.

Fram til 65 år får du en pensjon som er like stor som alderspensjonen du ville ha fått fra folketrygden ved fortsatt arbeid fram til 67 år + et årlig tillegg på 20 400 kroner. Samlet pensjon begrenses til 70 % av tidligere inntekt. Fra du fyller 65 år og fram til fylte 67 år vil du ha krav på den høyeste av denne pensjonen og en pensjon beregnet etter tjenestepensjonsordningens vanlige regler.

Ansatte i offentlig sektor som tar ut folketrygd før 67 år, kan ikke i tillegg ta ut AFP. En slik restriksjon gjelder ikke i forhold til den nye livsvarige AFP i privat sektor.

Særaldersgrenser

En betydelig andel av ansatte i helsevesenet og i kommunene har særaldersgrenser. Det gir dem muligheter for å gå av med pensjon etter tjenestepensjonsordningens regler fra de fyller 62 eller 65 år.

Dersom du har en stilling med særaldersgrense 65 år kan du ta ut alderspensjon inntil 3 år før denne særaldersgrensen hvis du har så lang medlemstid at summen av din alder og medlemstid er minst 85 år.

Du kan finne en oversikt over aldersgrenser i kommune- og helsesektor her [http://klp.no/internett/klppensjoncms.nsf/\\$all/FOD70D43A8889BADC125703C002BF930](http://klp.no/internett/klppensjoncms.nsf/$all/FOD70D43A8889BADC125703C002BF930) Etter avtale med din arbeidsgiver har du også anledning til å ta ut en delvis alderspensjon og fortsette i en deltidsstilling. Vær likevel oppmerksom på at dersom du slutter helt før du kan ta ut alderspensjon, mister du retten til AFP og retten til å ta ut alderspensjon etter 85-års regelen.

Hvor stor blir pensjonen?

Full alderspensjon fra KLP, pensjonskasse eller annen leverandør av tjenestepensjon er 66% av pensjonsgrunnlaget. Før 67 år kommer hele pensjonen fra KLP eller tilsvarende. Etter 67 år samordnes pensjonen med folketrygden slik at du får en samlet pensjon på minst 66% pensjonsgrunnlaget hvis du har full opptjening.

Pensjonsgrunnlaget består av regulativlønn og pensjonsgivende tillegg på det tidspunktet en går av. For å få full pensjon må en ha en samlet medlemstid i offentlige pensjonsordninger på minst 30 år. Ved deltid og kortere opptjeningstid blir det en forholdsmessig avkortning i pensjonen.

Lønnsøkninger siste to år

Har du hatt en lønnsøkning de siste to årene før du går av med pensjon, blir denne regnet med hvis økningen skyldes automatisk virkende lønnsregulering ved sentrale og lokale forhandlinger. I tillegg medregnes inntil 60% av folketrygdens grunnbeløp gitt som individuelle tillegg ved lokale lønnsforhandlinger.

Hvordan virker samordningen med folketrygden?

Den som ikke mottar folketrygd, får hele pensjonen utbetalt fra KLP. Etter fylte 67 år vil størstedelen av pensjonen komme fra folketrygden. Fra da av blir folketrygden og tjenestepensjonen samordnet.

Samlet pensjon ved full opptjeningstid blir aldri mindre enn 66% av pensjonsgrunnlaget. For de fleste vil samlet pensjon bli noe høyere. Fordi skattereglene for pensjonister fortsatt er gunstigere enn for de yrkesaktive, opplever mange at økonomien ikke blir vesentlig forandret etter at de har gått av med pensjon.

Politikk

Påstand: *Fagforeningsarbeid er politikk, og det er uinteressant for meg.*

Vårt svar: OK, men hva er politikk? Det er sykelønnsordningen. Det er hvilke rettigheter du skal ha som pensjonist. Det er hvilken lønn du skal ha. Er du ikke interessert i det?

Det er ikke til å komme utenom at de fagorganisertes viktigste mål og kampsaker krever politiske løsninger for å bli gjennomført og realisert. På det sosialpolitiske området er historien full av eksempler, helt tilbake til innføring av åttetimersdagen rett etter første verdenskrig. Andre eksempler på viktige resultater av denne «fagligpolitiske alliansen» er innføringen av arbeidsledighetstrygd, alderstrygd, innføring av bedriftsdemokrati, arbeidervernlov og den seinere arbeidsmiljøloven.

Av viktige historiske milepæler kan disse nevnes:

1935 - Hovedavtalen

1936 - Loven om alderstrygd. Lov om hjelp til blinde og vanføre

1938 - Loven om arbeidsledighetstrygd

1946 - Lov om barnetrygd

1956 - Lov om syketrygd til alle

1964 - Lovfesting av fire ukers ferie

1966 - Lov om folketrygd. (gjeldende fra 1. januar 1967)

1977 - Arbeidsmiljøloven + Lov om svangerskapspermisjon

1978 - Ny sykelønnsordning

Og så videre. Alle lovene har etter hvert blitt endret og helst da forbedret. Alt dette er politikk, og dette er lover og rettigheter som vedrører oss alle. At dette er politikk betyr at det også er krefter som ønsker å svekke disse rettighetene (profittinteresser kan være årsaken til slike ønsker). Et eksempel kan være arbeidsmiljøloven som ble svekket av Bondevik II-regjeringa (ved svekkelse av overtidsregler, oppsigelsesvern og muligheten for faste ansettelser), men heldigvis gjenreist under rødgrønn regjering.

Privatisering

Påstand: *Litt privatisering er bra for å skjerpe offentlig sektor.*

Vårt svar: Fagforbundet vil å hindre at markedskreftene skal overta deler av offentlig virksomhet. Vi vet at anbud og privatisering øker presset på de ansattes lønns- og arbeidsvilkår, og ofte vil pensjonsordningene være mye dårligere. Tjenestene innbyggerne mottar blir også dårligere, og de ansattes kompetanse forringes. Trygge offentlige finansierte velferdsløsninger bidrar til rettferdig fordeling, og forebygger og demper sosiale og etniske motsetninger. Derfor arbeider Fagforbundet mot anbud og konkurranseutsetting, utskilling og privatisering av offentlige tjenester.

Resultater å vise til

Spørsmål: *Hva har dere egentlig fått til?*

Svar: Vi har fått til den femte ferieuka. Vi har klart å bevare og øke kjøpekraften til medlemmene de siste årene. Vi har stoppet forslagene om å redusere sykelønnsordningen og innføre karensdager.

Vi har fått til at du kan trekke fra utgiftene til fagforeningskontingenten på selvangivelsen. Vi har fått til en ordning som heter Kollektiv hjem, som er den beste og billigste innboforsikringen i landet. Vi har fått til en ordning som betyr at du får gratis juridisk bistand hvis du får problemer i forhold til din arbeidsgiver.

I tariffoppgjøret i 2002 var kravet en anstendig lønn for folk i full jobb og med ti års ansiennitet. Vi krevde 230 000 kroner og fikk 220 000, økende til 234 000 i 2003. Dette innebar en lønnsøkning på rundt 28 000 kroner. Dette var et stort løft for lavlønte.

Vi har vært en aktiv pådriver for å heve status og faglige kvalifikasjoner for en rekke yrkesgrupper i offentlig sektor. Vi har blant annet fått fagbrev for renholds-faget. Vi har fått et eget fag for ambulanspersonell.

La oss til slutt nevne to eksempler til: Det ene er LOs sommerpatrulje, som informerer ungdom om deres rettigheter og gir mange bedre lønns- og arbeidsvilkår. Det andre er Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv, undertegnet av myndighetene og partene i arbeidslivet 3. oktober 2001. Målet med avtalen er at:

- sykefraværet skal reduseres med minst 20 prosent
- flere med redusert arbeidsevne skal komme i arbeid
- den reelle pensjoneringsalderen skal økes

Høsten 2003 ble avtalen evaluert, og i desember samme år signerte partene en erklæring om videreføring. Vi har aktivt støttet opp om denne avtalen, som enkelte steder har ført til store besparinger gjennom færre sykemeldinger og bedre arbeidsmiljø.

Rødgrønn regjeringsplattform

Påstand: *Jeg vil ikke være fagorganisert i LO fordi jeg ikke er enig i den rødgrønne politikken.*

Svar: Dette blir av og til brukt som et argument mot å melde seg inn i Fagforbundet. Motstandere våre bruker mye tid og krefter på å svartmale forholdet vårt til den rødgrønne regjeringa. Sannheten er: Ja, vi samarbeider med regjeringa.

Fagforbundet samarbeider med flere partier for å sikre medlemmenes innflytelse i kommuner, fylkesting, storting og regjering. En rekke avgjørelser som påvirker medlemmenes hverdag er ikke tariffspørsmål som forhandles mellom Fagforbundet og arbeidsgivermotpart. Skattepolitikken, pensjonsreformen, Arbeidslivsloven, trygde- og sosiallovgivningen og sykelønnsordningen er eksempler på hete politiske spørsmål som til syvende og sist avgjøres av Stortinget. Det er åpenbart hensiktsmessig å samarbeide med dem som deler vårt verdigrunnlag.

Fagforbundet stiller krav til partiene, og støtter de partiene som arbeider for de samme krav og politiske mål som oss. Det er Fagforbundets mål å holde kontakt med og utøve innflytelse på myndigheter, uansett politisk sammensetting. Før valget 09 stilte vi disse kravene:

1. En kompromissløs kamp mot arbeidsledigheten
2. En ytterligere opptrapping av kommuneøkonomien slik at velferdstilbudet kan opprettholdes og videreutvikles
3. Ingen privatisering eller konkurranseutsetting av offentlige tjenester
4. En sterkere innsats mot fattigdommen, nasjonalt og internasjonalt
5. En ny sosial boligpolitikk
6. At folkestyret styrkes
7. En rettferdig fordeling av godene
8. Et organisert arbeidsliv, med kollektive avtaler og streikerett
9. En sterk arbeidsmiljølov
10. Ingen sosial dumping

Du trenger ikke å være enig i all politikken til den rødgrønne regjeringa, men dersom du stiller deg bak kravene vi stiller, kan du være organisert hos oss, og være trygg på at vi jobber for det samme som deg.

Den rødgrønne regjeringa har satsa på fellesskapet og den offentlige velferden, og ikke på skattelette for de som har mest. Det er grunnen til at Fagforbundet før valget 09 stilte seg bak en ny rødgrønn regjering. Det betyr ikke at Fagforbundet er enige i alt regjeringen gjør, men at vi tror dette er det alternativet som er mest forenelig med vårt verdigrunnlag, og det regjeringsalternativet som fører til det beste samfunnet for våre medlemmer.

Sin egen lykkes smed

Påstand: *Jeg klarer meg alene og kan forhandle om min egen lønn.*

Svar: Vi vet at denne påstanden bare gjelder enkeltpersoner som har en unik utdannelse eller kunnskaper. Dessuten – ved å være fagorganisert får man hjelp til mye, mye mer enn å forhandle fram lønn.

Som medlem får du også tilgang til Jobbhåndboka som LO har utarbeidet. Den inneholder alt du trenger å vite i forbindelse med arbeidsforhold, enten det er deltids-, heltids-, ekstra eller fast jobb. I Jobbhåndboka kan du lese alt om blant annet skriftlig arbeidskontrakt, opplæring, lønn, arbeidstid, sykelønn, feriepenger og lønn i forbindelse med konkurs.

Skremselspropaganda

Påstand: Dere skremmer med at høyrekreftene vil oss vondt. Det er jo bare tull!

Svar: Dessverre er ikke dette bare tull. Eller, det vil si: Høyrekrefter har ingen overordnet målsetting om å skade noen, men lazzies faire-økonomi og "egen lykkes smed"- tankgang er ikke grunnlaget for et godt samfunn, og heller ikke en bærekraftig utvikling. Finanskrisa er et eksempel på at høyresidens tiltro til markedskreftene ikke er bærekraftig.

Høyresiden og markedsliberalistene angriper velferdsstaten og offentlig sektor, og på denne måten utgjør de en trussel mot den enkeltes trygghet. Offentlig sektor er bærebjelken i velferdsstaten og sikrer like rettigheter og muligheter for alle. Høyrekrefter presser på for privatisering og konkurranseutsetting under påskudd av at dette gir bedre tjenester og større frihet til innbyggerne, men det motsatte er tilfelle. Noen tjener på dette, og det er ikke innbyggerne, men private aktører.

Når det kommer til den praktiske arbeidslivspolitikken: Arbeidstakere ville ha merket forskjell om Norge hadde fått en Høyre / FrP- regjering i 2009. Partiene har et felles ønske om å svekke fagbevegelsens politiske - og sosiale rolle, og flytte makten over til arbeidsgiver. Ved lokal -, framfor sentral lønnsdannelse, svekking av arbeidstakeres oppsigelsesvern og muliggjøring av flere midlertidige ansettelser vil arbeidstakeres rettigheters svekkes.

Fagforbundet arbeider for den enkeltes frihet og rettigheter, ikke for markedets og kapitalintens interesser. Vår politikk er basert på at vi står sterkest sammen, ikke alene. Gjennom solidaritet og samarbeid bygger vi et godt samfunn.

Sommerjobb

Påstand: *Jeg arbeider kun i sommer og trenger derfor ikke å organisere meg.*

Svar: *Mange unge i sommerjobb opplever å ikke få de rettighetene de har krav på. Dette skyldes både mangel på kunnskap om, og erfaringer fra arbeidslivet. Over 20 år med erfaringer fra LO sommerpatrulje viser at mange useriøse arbeidsgivere utnytter dette. Også ungdom i sommerjobb kan organisere seg. Medlemskapet er svært gunstig.*

Se elevmedlemskap eller studentmedlemskap.

Studenter

se El ev- og studentmedlemskap og Fagforbundet Ungdom

Stønadskassa

Spørsmål: Hva er Stønadskassa?

Svar: Yrkesaktive medlemmer i Fagforbundet betaler 1,45 prosent av brutto lønn i kontingent. Beløpet trekkes månedlig fra lønna di. Den lokale fagforeninga kan vedta en lokal tilleggskontingent.

Premie til Kollektiv hjemforsikring, Stønadskassen og Gruppelivsforsikring kommer i tillegg. Alle medlemmer i forbundet er med i Fagforbundets stønadskasse. Denne dekker en erstatningsutbetaling på 1/5 G ved medlemmets død. Forsikringen er obligatorisk og koster 15 kroner per måned. Premiene trekkes månedlig fra lønna, i tillegg til selve medlemskontingenten.

Sykefravær

Påstand: *Hvorfor være organisert når vi allerede har gode vilkår som lønn under sykdom?*

Vårt svar: Det er sterke krefter i samfunnet ønsker å stramme inn sykelønnsordningen i Norge. Vi har ei god ordning fordi vi har hatt en sterk fagbevegelse som har kjempa fram disse rettighetene. Da sykelønnsordninga ble innført i 1978 skjedde dette på bakgrunn av at de fleste funksjonærer allerede hadde en sykelønnsordning, mens lavere funksjonærer og kroppsarbeider manglet det. Det var tverrpolitisk enighet om innføring av ordningen. Alle mente vi hadde råd.

Men, det er på ingen måte gitt at gode ordninger blir bevart om vi ikke verner om dem. Debatten om sykelønnsordningen viser det. Høsten 2009 så vi at politiske krefter og arbeidsgiverkrefter gikk til angrep på sykelønnsordningen. Argumentasjonen som går igjen er at sykefraværet er for høyt, ordningen for dyr og at vi har dårlig arbeidsmoral. Det er ikke er hold i disse påstandene.

Sykefraværet høsten 2009 var lavere enn det var på starten av 2000-tallet, og på rundt samme nivå som da sykelønnsordningen ble innført i 1978. Det stemmer heller ikke at Norge har unormalt høyere sykefravær enn andre land det er naturlig å sammenligne seg med. Norge har et inkluderende arbeidsliv med høy sysselsetting, det forklarer fraværsstatistikken vår. Høy sysselsetting medfører flere som er syke, særlig i et inkluderende arbeidsliv der du får delta selv om du har kroniske lidelser. Høy sysselsetting fører også til høy produktivitet, så ja, vi har råd.

Fagforbundet er selvsagt ikke i mot at utgiftene skal gå ned fordi folk får bedre helse. Vi er i mot er arbeidsliv som ekskluderer de som blir syke. Sykelønnsordningen er et kjerneelement i den norske velferdsstaten og det er en prioritert oppgave for Fagforbundet å arbeide for at den opprettholdes og styrkes. Les mer om sykefravær hos manifestanalyse.no. Der finner du mange gode tall og argumenter til denne debatten.

Sykefravær i kvalitetskommunene

Påstand: Sykefraværet øker i kommunene

Vårt svar: Ja, kommunene sett under ett er det riktig, men ikke i kommuner der kvalitetskommunearbeidet går godt.

Kvalitetskommunene har hatt en nedgang i sykefraværet på 1,0 prosent i perioden 2008 - 2009. I kommunene som ikke er med i programmet, økte sykefraværet i samme periode med 2,6 prosent.

Tariffavtale

En avtale mellom en fagforening og en arbeidsgiver eller arbeidsgiverorganisasjon om lønns- og arbeidsvilkår, som inngås skriftlig mellom arbeidstakerorganisasjon(er) og arbeidsgiver/arbeidsgiverorganisasjon(er) for en avgrenset tidsperiode. Lengden på tidsperioden er fastsatt i avtalen.

Til forskjell fra individuelle arbeidsavtaler er tariffavtaler kollektive avtaler, som gjelder for flere arbeidstakere. Partene i avtalen står fritt til å forhandle om innholdet, så lenge det ikke er i strid med aktuelle lovbestemmelser.

Mer informasjon om tariffspørsmål finner du på Fagforbundets nettsider www.fagforbundet.no/tariff og på tillitsvalgnettet www.fagforbundet.no/tvnett

Tariffoppgjøret

Påstand: Det er ingen grunn til å organisere seg før det er sjanse for at det blir streik.

Svar: Ved streik er det viktig at alle arbeidstakere står sammen for å oppnå forbedringer i de lønns- og arbeidsvilkårene det er stilt krav om. Mange sammen gjør oss sterkere overfor arbeidsgiver. Uorganiserte kan bli pålagt å ta over jobben til de streikende, og blir dermed streikebrytere.

Dette vil garantert føre til et dårligere arbeidsmiljø på din arbeidsplass når streiken er over. Fagforbundet råder deg til å unngå en slik situasjon, og melde deg inn i god tid før oppgjøret starter. Da blir du en del av fellesskapet både før, under og etter tariffoppgjøret.

Tidsmangel

Påstand: Hvis jeg organiserer meg må jeg forplikte meg til å gjøre en innsats, og det har jeg ikke tid eller overskudd til.

Svar: Medlemskapet er hva du gjør det til. Du forplikter deg ikke til å ta på deg verv eller krevende oppgaver.

Tillitsvalgte

Påstand: Det er ingen tillitsvalgte å henvende seg til.

Vårt svar: Det er ingen annen arbeidstakerorganisasjon i Norge som har så mange og geografisk spredte tillitsvalgte som Fagforbundet. Vi har tillitsvalgte på alle arbeidsplasser og står klare til å hjelpe deg dersom du har behov for dette i din arbeidssituasjon.

Dette gjør oss helt unik med at du vil få nærhet til en eller flere av Fagforbundets 18 000 tillitsvalgte.

Uorganiserte får samme rettigheter

se også *Gode grunner og tariff avtale*

Spørsmål: *Hvorfor skal jeg organisere meg når jeg får de same rettighetene uten å være organisert?*

Svar: På lengre sikt er dette en uholdbar strategi. Den er basert på at rettighetene våre er så solide og grunnfestede at ingen kan rokke ved dem. Det vet vi er tull. Et demokrati kan bli et diktatur. En velferdsstat kan bli så mørkeblå at den ikke lenger gir velferd til alle.

En annen side av dette spørsmålet er: Skal jeg være gratispassasjer? Skal jeg la andre betale? Når uorganiserte sier at de får de samme rettighetene: Minn dem på at rettighetene ikke kommer av seg sjøl. Det er noen mennesker og organisasjoner som har kjempet rettighetene fram.

Utdanning

Fagforbundet - jobber de med utdanning?

Å ta hånd om medlemmene våre på en god måte handler også om å sørge for at flest mulig har den kompetansen som er nødvendig for å delta i arbeidslivet. Fagforbundet er opptatt av å bidra til at våre yrkesaktive medlemmer får mulighet til å øke formalkompetansen sin.

Fagforbundet arbeider for at alle skal ha reelle muligheter til å studere - enten på heltid eller som deltidsstudent. Det er viktig for Fagforbundet med god studiefinansiering for å unngå at rekruttering til høyere utdanning styres av økonomisk evne

Fagforbundet jobber for at utdanningsinstitusjonene skal tilby faglige studieopplegg som er relevante også for dem som har stått i arbeid en stund, og har bidratt til å etablere flere studier både på fagskolenivå og på høgskolenivå.

Utdanningsstipend

Påstand: Det er jo ingen støtte å få til å ta kurs. Jeg har ikke råd.

Svar: Fagforbundet har en av fagbevegelsens beste stipendordning til de av medlemmene som ønsker å ta mer utdanning.

Det kan søkes om støtte til:

- Utdanninger ved universiteter og høyskoler
- Utdanninger i videregående skole og grunnskole (ny sjanse)
- Etter- og videreutdanninger på ulike utdanningsnivåer
- Praksiskandidatopplæring
- Yrkesfaglige kurs
- Lese- og skrivekurs med data

Kategori 1:

Alle typer grunn-, etter- og videreutdanninger på hel eller deltid som er formelt kompetansegivende (eks. gir studiepoeng) eller har en varighet på 80 timer eller mer.

Dette betyr at de som faller inn under denne kategorien, er de som tar en utdanning med studiepoeng eller en utdanning av 80 timers varighet eller mer.

Kategori 2:

Kortvarige yrkesfaglige kurs med en varighet på mindre enn 80 timer.

Det utbetales halvparten av egne dokumenterte utgifter. Det utbetales inntil kr.3.000,- pr. kalenderår.

Det utbetales halvparten av egne dokumenterte utgifter.

Se www.fagforbundet.no for mer informasjon og hvilke stipendsummer som gjelder.

Yrkesfaglig tilbud

Påstand: Det er bedre å organisere seg i et profesjonsforbund; der får jeg yrkesfaglig tilbud som jeg ikke får i Fagforbundet.

Svar: Mange velger profesjonsforbund framfor Fagforbundet. Men det er ikke nødvendig; vi gir også yrkesfaglig tilbud. Fagforbundet organiserer over hundre ulike yrkesgrupper. Det er naturlig at medlemmene er opptatt av forhold som angår sin egen yrkesgruppe, og de yrkesgruppene man har et nært arbeidsfellesskap med. Fagforbundet har derfor fire yrkesfaglige seksjoner som gir yrkesspesifikke tilbud:

- Seksjon helse og sosial 135 000 medlemmer
- Seksjon kirke, kultur og oppvekst 45 000 medlemmer
- Seksjon samferdsel og teknisk 65 000 medlemmer
- Seksjon kontor og administrasjon 55 000 medlemmer

Totalt 300 000 medlemmer

Yrkestilhørighet

Påstand: *I et så stort forbund vil jeg føle meg alene*

Svar: Fagforbundet organiserer mange yrkesgrupper, men vi ivaretar også de små yrkesgruppene. Det finnes tilbud gjennom kurs, konferanser, infomateriell og faggrupper der den enkeltes yrke/utfordringer blir omhandlet.

Fagforbundet er delt opp i seksjoner nettopp for å ivareta interessene til hvert enkelt yrke. Hvert yrke plasseres i en seksjon med beslektede yrker. Dette gir Fagforbundet mulighet til å jobbe målretta for hvert enkelt yrke på yrkets egne premisser, samtidig som man drar nytte av størrelsen og gjennomslagskraften til forbundet.

Forbundets seksjoner hadde i starten av 2010 over 310 000 medlemmer.

Seksjon helse og sosial hadde over 96 000 yrkesaktive medlemmer

Seksjon kirke, kultur og oppvekst hadde over 41 000 yrkesaktive medlemmer

Seksjon kontor og administrasjon hadde over 25 000 yrkesaktive medlemmer

Seksjon samferdsel og teknisk hadde over 40 000 yrkesaktive medlemmer

Verdisyn

Påstand: *Jeg deler ikke Fagforbundets verdisyn.*

Svar: Hmm, det var dumt, og er selvfølgelig ditt valg. Men samtidig betyr det at du fra sier deg all vår hjelp og støtte ved omstillinger, lønnsforhandlinger og andre situasjoner der du kan ha behov for en sterk arbeidstakerorganisasjon i ryggen. Vi ber deg om å tenke gjennom denne situasjonen en gang til.

Skulle du komme til en annen konklusjon er du selvfølgelig hjertelig velkommen til den arbeidstakerorganisasjonen i Norge med størst innflytelse og gjennomslag både i samfunnspolitikken, og når det gjelder arbeidstakernes lønns-, arbeidsvilkår- og sosiale rettigheter.

Bakgrunnsstoff

Fagbladet

Fagbladet er redigert i henhold til de prinsipper som er nedfelt i Redaktørplakaten og etter pressens etiske normer slik de er uttrykt i Vær Varsomplakaten og Tekstreklameplakaten. Ansvarlig redactor er ansvarlig for det redigerte innhold i forhold til lovverket og Pressens Faglige Utvalg. Dersom noen reagerer på innholdet på Fagbladets nettsider, oppfordrer vi til å ta kontakt med ansvarlig Redaktør. Fagbladet er medlem i Den Norske Fagpresses Forening.

Fagbladet er eid av Fagforbundet, og ble startet da fagbladene Arena og Basis gikk sammen i 2003. Fagbladet har ansvarlig redaktør og 14 medarbeidere.

Alt innhold på www.fagbladet.no er opphavsrettslig beskyttet. © Fagbladet.

Opplag: 320 000

Telefon sentralbord: 23 06 40 00

Telefaks: 23 06 44 07

E-post: tips@fagforbundet.no

Forsikring

Kollektiv hjem

Innboforsikringen LO-favør/Kollektiv hjem er obligatorisk for alle medlemmer. Det er medlemmenes innbo- og løssøreforsikring. Den omfatter alle personlige eiendeler i hjemmet, og dekker både egne og ektefelle/samboer/registrert partners eiendeler. I tillegg inneholder forsikringen rettshjelp og ansvarsforsikring for privatpersoner.

Egenandelen i Kollektiv hjem er kr. 3.000,-. Dersom to medlemmer av husstanden er medlemmer i et LO-forbund og har Kollektiv hjemordningen, slipper man å betale egenandel.

Dessuten øker maksimalverdi på enkeltgjenstander til det dobbelte. For tiden er dette kr. 200 000,-, men dersom man er to, kan man ha en gjenstand med verdi inntil kr. 400 000,-, uten at man behøver å forsikre gjenstanden spesielt. Egenandelen i Kollektiv hjem er lavere enn de fleste andre hjemforsikringer. De andre selskapene vi har sammenliknet oss med har et snitt på kr. 4000,-.

Stønadskassa

Som medlem av Fagforbundet er du også obligatorisk medlem av Stønadskassa. Dette er en forsikringsordning som kommer medlemmets etterlatte til gode ved medlemmets død. Forsikringenssummen er 1/5 av grunnbeløpet i Folketrygden. For tiden er utbetalingen kr. 14.576,-, men beløpet blir regulert 1. januar i tråd med endringene i Folketrygdens grunnbeløp.(G).

Gruppeforsikring

Fra 1. juli 2006 ble det innført en ny obligatorisk gruppeforsikring for alle Fagforbundets medlemmer. Denne kan man reservere seg mot, ved å sende inn en reservasjonserklæring innen 14 dager etter at man har fått velkomstpakka i posten.

Forsikringen er omfattende og gir utbetaling både ved død, ulykke og uførhet. Man behøver ikke levere legeerklæring for å være med i ordningen. For å være med i denne forsikringsordningen må man betale kr. 283,- per måned. Beløpet blir ikke trukket fra på lønns slippen som en del av kontingenten, slik som de andre forsikringene.

Innbetalingen skjer ved avtalegiro eller innbetaling av månedlig giro.

Fagforbundets eget fordelskonsept

LOfavør er et gullkantet fordelsprogram for LO-medlemmer. Det tilbys en rekke ulike bank- og forsikringstjenester og andre produkter av god kvalitet og til konkurransedyktige priser. Produktene og tjenestene kan deles inn i følgende kategorier: Bank og finanstjenester, energi, reise og opplevelser, telekommunikasjon og privatrett.

Det som skiller LOfavør fra andre fordelsprogram er at LOfavør arbeider etter de samme verdier som LO og forbundene har i sine program. Det betyr at medlemmene skal være sikre på at etiske retningslinjer som forbundene og LO står for er ivaretatt i alle produktene i konseptet. At miljømessige hensyn blir ivaretatt. Og ikke minst at vi i alle produktene ivaretar optimal trygghet for medlemmet.

På www.lofavor.no finner du fullstendige opplysninger om vilkår og begrensninger.

Medlemskortet

Medlemskortet i Fagforbundet som blir tilsendt alle nye medlemmer, er et nyttig fordelkort som følger medlemsskapet. Du kan benytte disse medlemsfordelene, som gir deg rabatter, ved bestilling av reiser, konserter og hoteller. Videre gir det deg rabatt på rimeligere strøm og låne- og bankfordeler. Det kan fort lønne seg å benytte seg av disse medlemsfordelene.

Fullstendig oversikt over medlemsfordelene finner du på www.lofavor.no ‘

Historikk

Hundre år i framgang og kamp

Arbeiderbevegelsen i Norge vokste fram i siste halvdel av 1800-tallet. Den industrielle revolusjonen hadde skapt en ny samfunnsklasse i Norge som i andre land.

Arbeiderklassens frammarsj forte til store sosiale omveltninger. Folk flyktet fra fattigdommen på landsbygda og søkte lykken i byene, der fabrikkene ga arbeid og inntekt.

De fleste fikk et bedre utkomme enn de hadde som husmenn og gårdsarbeidere. Men mange møtte bare en større og mer nådeløs elendighet. Mange harde kamper måtte til før arbeiderne sikret seg retten til å organisere seg.

De første fagforeningene i Norge ble stiftet i 1870-årene. Etter hvert vokste det fram foreninger for flere yrker mange steder i landet, og de første landsomfattende fagforbundene ble til. Mot slutten av 1800-tallet var tiden inne til å samle kreftene i et fellesskap på tvers av yrkesgrensene.

Landsorganisasjonen i Norge (LO) ble stiftet 1. april 1899. Året etter dannet arbeidsgiverne i landet sin egen interesseorganisasjon, som i dag heter Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO).

Store framskritt og nye utfordringer

Harde og bitre arbeidskonflikter preget arbeiderbevegelsens frammarsj og gjennombrudd i 1920- og 30-årene. Under den tyske okkupasjonen av Norge var mange fagforeningsfolk med i motstandsarbeid og illegal virksomhet. Etter krigen spilte arbeiderbevegelsen en ledende rolle i oppbyggingen av det norske velferdssamfunnet.

Folk flest fikk velstand og trygghet. I løpet av noen tiår ble Norge et rikt land, med mindre klasseforskjeller og mer rettferdig fordeling av godene enn de fleste andre samfunn i verden. Men ennå er mye ugjort. Inn i et nytt århundre står fagbevegelsen i Norge foran uløste oppgaver og helt nye utfordringer.

Kontingent

Vi vil her vise to eksempler på utregning av kontingent (pr. 01.01.10):

	Eks 1: kr 29 475,- pr mnd (353 700 pr år)		Eks 2: kr 26 375,- pr mnd (316 500 pr år)	
	Pr mnd	Pr år	Pr mnd	Pr år
Fagforeningskontingent	kr 427,00	kr 5 124,00	kr 382,00	kr 4 584,00
Lokal kontingent				—
Kollektiv Hjem/innbo	kr 62,00	kr 744,00	kr 62,00	kr 744,00
Stønadskassen	kr 15,00	kr 180,00	kr 15,00	kr 180,00
OUO-kontingent	kr 21,00	kr 252,00	kr 21,00	kr 252,00
= Sum	kr 525,00	kr 6 300,00	kr 480,00	kr 5 760,00
= – Skattelette = 3 660* 35% = 1 281,-	kr 107,00	kr 1 281,00	kr 107,00	kr 1 281,00
= Sum	kr 418,00	kr 5 019,00	kr 373,00	kr 4 479,00
Pr dag	kr 13,75		kr 12,27	

- Fagforeningskontingenten er fradragberettiget i alminnelig inntekt (inntil kr 3 660 for 2010).

Hvis inntekten skattes med 35 prosent, betaler medlemmet kr 1 281,- mindre i skatt som følge av dette fradraget ($3660 \times 35\% = 1\,281,-$).

Bryter vi opp regnestykket, vil medlemskapet i Fagforbundet koste disse medlemmene henholdsvis kr 13,75 og kr 12,27 pr. dag, når skatteletten trekkes fra.

LOs organisering

LO er bygd opp med lokale grunnorganisasjoner og landsomfattende forbund.

LOs lokalorganisasjoner finnes på ca 120 steder i Norge. De er samarbeidsorgan for fagforeningene i kommuner eller regioner, og LOs hjelpeorgan i lokalsamfunnet. De tar opp saker av felles interesse for de fagorganiserte, og arbeider på tvers av yrkes- og forbundstilhørighet. Vedtektene for virksomheten i lokalorganisasjonene er vedtatt av LO-kongressen.

For å styrke LO i lokalsamfunnet, er det etablert LO-sentre på egnede steder i fylkene. Hensikten med LO-sentrene er å gi LO-medlemmene et bedre tilbud på tvers av forbundsgrensene. De lokale fagforeningene og LOs lokalorganisasjon er samarbeidsparter i sentrene. For øvrig inviteres arbeiderbevegelsens ulike Organisasjoner og foretak til samlokalisering i LO-sentrene.

Landsomfattende fagforbund

Fagforbundene i LO er landsomfattende organisasjoner som er bygd opp av lokale fagforeninger eller avdelinger. Hvert fagforbund dekker bestemte yrker, næringsgrener eller offentlige virksomheter.

21 fagforbund er tilsuttet LO. De varierer i medlemstall fra under tusen til mer enn 310 000. I de siste årene er det flere forbund som har slått seg sammen for å få større slagkraft og yte bedre service for medlemmene. Organisasjonsoppbyggingen i LO er i kontinuerlig utvikling.

Milepæler underveis

1899 – 1930

1899: LO blir stiftet 1. april.

1907: Første landsomfattende arbeidskonflikt i Norge, første landsomfattende tariffavtale.

1909: Første loven om syketrygd.

1916: Første felles program for LO og Arbeiderpartiet.

1919: Stortinget vedtar åtte timers arbeidsdag og en ukes ferie med lønn.

1921: 150 000 fagorganiserte i streik på grunn av arbeidsgivernes krav om kraftig lønnsnedslag.

1930 – 1940

1931: Norges største arbeidskonflikt. Lockout rammer 90 000 i fem måneder.

1932: LO og Arbeiderpartiet legger fram kriseprogram og krever «hele folket i arbeid».

1935: Den første hovedavtalen mellom LO og arbeidsgiverne. Arbeiderpartiet danner regjering med to statsråder fra LO.

1936: Lov om alderstrygd vedtas.

1938: Lov om arbeidsledighetstrygd og ny arbeidervernlov vedtas.

1940 – 1950

1940 – 45: Fagforeninger organiserer illegale faglige utvalg. Illegal faglig avis kommer ut. I perioder satt store deler av Los sekretariat i fangeleirer i Tyskland. I alt mistet 2600 LO-medlemmer livet under krigen.

1941: LOs advokat Viggo Hansteen og klubbformannen Rolf Wickstrøm blir henrettet i forbindelse med «Melkestreiken».

1947: Lovfesting av tre ukers ferie med lønn.

1950 – 1970

1952: Lov sikrer ungdom rett til fagopplæring i arbeidslivet.

1957: Avtale om dagpenger under sykdom.

1961: Rammeavtale om likelønnsprinsippet.

1964: Lovfesting av fire ukers ferie med lønn.

1966: Avtale om sluttvederlag for arbeidstakere som blir sagt opp etter fylte 50 år.

1967: LO innfører kollektiv hjemforsikring.

1969: LOs første handlingsprogram.

1970 – 2001

1970: Avtale om fond for å fremme opplysning og utdanning i norsk arbeidsliv.

1971: LO innfører grunnforsikringen.

1972: Avtale om verne- og miljøutvalg i bedriftene. De ansatte får lovfestet rett til representasjon i styrer og bedriftsforsamlinger.

1973: Pensjonsalderen senkes med mulighet til å gå av ved fylte 67 år.

1976: Retten til 1 ukes ekstraferie for arbeidstakere over 60 år.

1977: Stortinget vedtar ny og utvidet arbeidsmiljølov.

1978: Full lønn under sykdom. Lov om likestilling mellom kjønnene

1981: Stortinget vedtok å innføre den femte ferieuken etappevis. Det ble forutsatt at utvidelsen var forsvarlig ut fra landets totale økonomiske stilling.

1986: Lockout for 102 000 forut for avtale om 37,5 timer som normal arbeidsuke.

1989: LO-organiserte får avtalefestet pensjon (AFP) fra 65 år. Stortinget vedtar lov om yrkesskadeforsikring.

1993: Avtalefestet pensjon senkes til 64 år. De som har tariffavtale og som selv ønsker det, kan gå av med pensjon ved fylte 64 år. Lov om allmenngjøring av tariffavtaler. Det betyr at bedrifter som ikke har tariffavtale med sine ansatte allikevel må følge tariffen.

1994: LO holder ekstraordinær kongress og vedtar med noen få stemmers overvekt å anbefale medlemmene å stemme nei ved folkeavstemmingen om EU-medlemskap.

1995: Ved tariffoppgjøret i 1995 fikk man til en vesentlig bedring av kvinnelønningene. DNA selger sine aksjer i A-pressen. LO opprettholder sitt medeierskap. Finanskonsern opprettet mellom Samvirke forsikring og Landsbanken. LO har kampen om barnearbeid på dagsordenen.

1996: LO på Internett 1. april. Ved tariffoppgjøret ble det enighet om retten til å kunne gå av med pensjon ved fylte 62 år. Videre ble rett til etter- og videreutdanning nedfelt i tariffavtalene.

Det var konflikter i verkstedindustrien, hotell- og restaurantbransjen og i elektrikerbransjen.

1997: Kongressen gjenvalgte Yngve Hågensen som LO-leder. Prinsipielt handlingsprogram og forsterket solidaritetsalternativ ble vedtatt. I forbindelse med stortingsvalget ble det gjennomført en faglig valgkamp for å oppnå faglige rettigheter. Fagforbundets prosjekt Næringsvennlige kommuner ble etablert og omfattet Bodø, Vefsn, Steinkjer, Sund, Tønsberg og Bø.

1998: I tilknytning til tariffoppgjøret forhandlet LO og NHO fram en handlingsplan for kompetanseheving, arbeidstakeres muligheter for etter- og videreutdanning. Rutebil- og langtransportsjåførene gjennomførte en fire ukers streik som resulterte i at NTF oppnådde ca. ti prosent lønnsøkning for disse gruppene. LO, NL, AF og YS gjennomførte for første gang i historien en felles demonstrasjon og politisk streik for å markere motstand mot angrep på oppnådde faglige rettigheter.

Sørum ble landets første modellkommune. Den første samarbeidsavtalen mellom Norsk Helse- og Sosialforbund og Norsk Kommuneforbund ble til.

1999: Vår bank og forsikring solgt til Sparebank 1 Gruppen A/S. Fagbevegelsen eier ti prosent av aksjene. Gjennombrudd for EVU-reformen, med sikret tilbud for de som er født før 1978, «ny sjanse». Ledighetsprosenten nærmer seg full sysselsetting. Det har vært god tilslutning fra forbundene angående LO-favør, som er i stadig utvikling. Steinkjer ble landets andre modellkommune.

2000: Streik i privat sektor. Tariffoppgjøret førte til toårig avtale, lavlønn/likelønnstillegg i 2000, en tariffavtalt rett til fem ukers ferie, med to dager i 2001 og resten i 2002, NHO og LO nedsetter et utvalg for å utrede gjennomføringen av EVU-reformen.

2001: Avtale om inkluderende arbeidsliv inngått mellom partene i arbeidslivet og staten. Inkluderende arbeidsliv har tre mål:

- redusere sykefravær med minst 20 prosent innen fire år
- å øke den reelle pensjoneringsalder
- å få tilsatt langt flere arbeidstakere med redusert funksjonsevne

Enstemmig LO-kongress vedtok uttalelse mot fristilling av sykehusene og spesialisthelsetjenesten. Fagforbundet innfører ny stipendordning for sine medlemmer. Medlemsregisteret Fane 2 ble tatt i bruk.

2002: Tidenes arbeidsrettssak startet i april. NKF/LO saksøkte 31 kommuner for brudd på pensjonsbestemmelsene i HTA. EFTA-domstolen slo fast at konkurransereglene i EU ikke har betydning for tariffavtaler. Sykehusreformen ble innført.

2003: Etablering av Fagforbundet i juni dette året. Norsk Kommuneforbund og Norsk Helse- og Sosialforbund ble nedlagt. Jan Davidsen ble valgt som leder og Tove Stangnes som nesteleder. Det nye Fagforbundet meldte seg inn i LO. Fra 17. juni var www.fagforbundet.no, tillitsvalgnett, intranett og Fagbladets nett oppe og gikk.

2005: Rødgrønn valgseier ga Fagforbundet nye muligheter til å sette søkelyset på kravene til velferdsstaten og arbeidslivet. Forslag til ny arbeidsmiljølov ble trukket tilbake etter sterke reaksjoner fra fagbevegelsen. Fagforbundet og LO spilte en avgjørende rolle i valgkampen. Revisjon av Hovedavtalene LO-NHO, LO-SAMFO og LO-HSH.

Etter to års hardt arbeid vant Fagforbundet kampen for å beholde KLP som et gjensidig eid selskap. Fagforbundet fikk regjeringa til å gå inn for å lovfeste at deltidsansatte skal ha fortrinnsrett til heltidsstillinger.

2006: Kvalitetskommuneprogrammet ble etablert. Lørenskog kommune ble landets første kvalitetskommune. Hovedtariffoppgjøret dette året hadde en likelønn- og lavlønnsprofil og vi fikk et godt resultat på alle tariffområder. Byggestart for Fagforbundets SOS barneby i Angola.

2007: Mellomoppgjøret ga det beste økonomiske resultatet på mange år. Solide kronetillegg sammen med lav prisstigning slo positivt ut for Fagforbundets medlemmer. Kulturloven vedtas. ISKA (PSI) fyller 100 år.

2008: I dette tariffoppgjøret fikk vi gjennomslag for at ingen med full ansiennitet skulle tjene under 300 000 kroner. Fagforbundet arrangerer fagforbundsukene for første gang og vervingen tok av.

2009: Rødgrønn regjering gjenvelges, med stor hjelp fra fagbevegelsen. I statsbudsjettet gjeninnføres ungdomsgarantien. Klimatoppmøte i København ga få resultater.

Politisk innsats

Fagbevegelsen i Norge har hele samfunnet som sitt arbeidsområde. LO blir ofte rådspurt før myndighetene tar stilling til sosiale og økonomiske spørsmål. LO er med i svært mange offentlige utvalg og råd. Blant de sakene LO er særlig opptatt av, er kampen mot arbeidsløshet, lønns- og arbeidsforhold, trygghet og like muligheter for alle grupper i samfunnet, likestilling, arbeidsmiljø, ytre miljø og internasjonal solidaritet og samarbeid.

Fagbevegelsen legger stor vekt på å påvirke alle beslutninger og vedtak som har betydning for medlemmene. Informasjon er en viktig del av organisasjonsarbeidet. Først og fremst må det være en åpen toveiskommunikasjon mellom medlemmene og de tillitsvalgte på alle plan. Deretter gjelder det å gjøre fagbevegelsens programmer og vedtak kjent blant medlemmene, overfor myndighetene, og for alle de interessegruppene som LO er i kontakt med.

Verken LO eller noen av fagforbundene i LO er tilsluttet noe politisk parti. Men fagbevegelsen har mange mål som bare kan nås gjennom politiske vedtak. Det betyr at fagbevegelsen også må arbeide politisk for å gjøre en skikkelig innsats for medlemmenes interesser. Derfor prøver LO å påvirke partiene og de folkevalgte til å ta hensyn til fagbevegelsens syn.

Gjennom hele sin historie har LO hatt et nært forhold til Det norske Arbeiderparti. Arbeiderpartiet er et sosialdemokratisk parti med samme grunnsyn som fagbevegelsen bygger på. I dag fortsetter dette samarbeidet på fritt og likeverdig grunnlag. Samtidig utvider LO sin kontaktflate med andre politiske miljøer som viser forståelse for fagbevegelsens syn. I stadig økende grad vil LO søke å fremme medlemmenes interesser ved å arbeide samfunnspolitisk på fagbevegelsens egne premisser.